

SBORNÍK VÍTĚZNÝCH PRACÍ
V. ROČNÍKU LITERÁRNÍ SOUTĚŽE
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

2022|2023

SBORNÍK VÍTĚZNÝCH PRACÍ
V. ROČNÍKU LITERÁRNÍ SOUTĚŽE
PRO DĚTI A MLÁDEŽ

CENA IVONY BŘEZINOVÉ

NA TÉMA:

ZASE NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Sborník vítězných prací
V. ročníku literární soutěže pro děti a mládež
Cena Ivony Březinové

na téma:

Zase na poslední chvíli

Kolektiv autorů

Editor: Vladimír Havelka

Jazyková korektura: Lucie Bednářová

Odborný konzultant: Mgr. Markéta Dočekalová

Grafická úprava, sazba: Atelier Havelka

Vytiskla tiskárna ŽAKET

Pro Nadační fond Gabrielis

vydalo v roce 2023 nakladatelství Refot

v nákladu 200 kusů.

Vydání první.

Texty byly ponechány v původní podobě, v jaké byly do soutěže přihlášeny, a nebylo do nich nijak slohově zasahováno.

ISBN 978-80-907713-4-5

© 2023 Nadační fond Gabrielis
www.psanipomaha.cz

*Za pět minut dvanáct je vždy ještě spousta času...
Známe to asi každý. Máme něco udělat, ale jelikož je zatím
dost času, tak to odkládáme – vždyť práce a povinnosti nám přece
neutečou. Jindy sami sebe přesvědčujeme, že musíme vše dobře
promyslet, než se opravdu pustíme do práce.
Hlavně nic neuspěchat, že? Ale!*

*Něco se pokazí. Zapomeneme, podceníme složitost úkolu,
valí se na nás spousta dalších. Všechno se spiklo, život nám hází pod nohy
jeden klacek za druhým a my jen bezmocně sledujeme, jak čas tiše tiká
a nemilosrdně přibližuje domluvený termín. Najednou nám zbývá posledních
pár chvil a my se horečně snažíme stihnout nestihnutelné...
Místo promyšleného postupu musíme improvizovat ve snaze zachránit co se dá...
Ano. Říká se tomu dnes vznešeně prokrastinace.
Dá se to ale také nazvat hezky česky leností, pohodlností, nedůsledností,
roztěkaností. Nebo vás napadá jiné hezké české slůvko?*

*Nadační fond Gabrielis vyhlásil v rámci svého projektu
Psaní pomáhá V. ročník literární soutěže Cena Ivony Březinové
s cílem zaměřit se na příběhy spojené s fenoménem odkládání úkolů všeho
druhu na poslední chvíli...*

*Nejlepší práce z pátého ročníku této soutěže máte příležitost
si přečíst v tomto sborníku.*

Věříme, že stejně jako nás potěší srdce i mnohých z vás.

Gabriel Izsák
předseda NF Gabrielis

Praha, září 2023

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO Ivona Březinová	9
VÍTĚZNÉ PRÁCE V KATEGORII 10–14 LET	11
JÁ, TROCHU ZTŘEŠTĚNÁ Anna Marie Dorociaková	12
ZASE NA POSLEDNÍ CHVÍLI Tereza Dvořáková	16
LET Sára Gregorová	19
ZASE NA POSLEDNÍ CHVÍLI Karolína Heinzová	23
NENÁVIST Zuzana Hrdá	25
NEOBLOMNÉ HODINOVÉ RUČIČKY Simona Mejzlíková	29
ČAS JE NEÚPROSNÝ Karolína Ondřejová	32
BLÁZNIVÝ TÝDEN Natalia Steiner	34
KLAP! Štěpánka Šimonová	36
ČAROKRÁSKA Ester Štefanová	40

VÍTĚZNÉ PRÁCE V KATEGORII 15–18 LET	45
NOČNÍ LET Zuzana Bačová	46
ÚTĚK Z ELEKTRONOVÉ VAZBY Nela Fabíková	49
IDEÁLNÍ IDEÁL Tereza Hatlapatková	53
VÁŽNĚ MILUJU SVOJI SESTRU TAK MOC NEBO MÁ MŮJ BRATR JEN HLOUPÝ SMYSL PRO HUMOR? Isabela Josefí	55
MAMI? Eva Lachová	59
PRSTÝNEK SMRTI Antonín Nachlinger	62
MOJE PRVNÍ RANDE Kristýna Podlipná	65
JSME V TOM SPOLU Sabina Pousková	71
ZJEVENÍ Vojtěch Stluka	73
CENA PROKRASTINACE Barbora Šístková	76
SLOVO PŘEDSEDKYNĚ POROTY Markéta Dočekalová	80
SLOŽENÍ POROTY	82

ÚVODNÍ SLOVO

Milí čtenáři,

„Všechno je bezva, bezva, bezva!“ tak začíná první příběh sborníku, který jste právě otevřeli. Napsali ho autoři, jimž je mezi deseti a osmnácti lety. Všechny spojuje touha psát, a to nejen slohovou práci do školy, osobní zápisky do deníku, nebo třeba básničky, které navždy skončí na dně zásuvky. Tihle mladí lidé v sobě našli odvahu jít se svou kůží na trh. Odhalit své myšlenky a pocity a podělit se o svoje příběhy na veřejnosti. A protože mezi více než sto dvaceti zaslánými příspěvky byly právě ty jejich nejlepší, stali se nyní spoluautory sbírky prozaických textů na téma *Zase na poslední chvíli*.

Literární soutěž, která na znamení, že i já jsem kdysi v podobných soutěžích začínala, nese moje jméno, právě zvršila pátý ročník. Chci poděkovat nadačnímu fondu Gabrielis, který soutěž stvořil, a jehož zásluhou tak můžeme každoročně vyhledávat nové literární talenty, umožnit jejich setkání a výměnu zkušeností, a přispět tak třeba k jejich dalšímu autorskému růstu. Vydání sborníku je pak jistě pro všechny zúčastněné velkou událostí. Pro mě je firma Adore a její nadační fond Gabrielis synonymem propisky – předmětu, bez něhož si dnes zřejmě nikdo, natož spisovatel, neumí život představit. A nezáleží na tom, zda konečné rukopisy vznikají na papíře, či na monitoru počítače.

S některými soutěžícími se během uplynulých let setkáváme opakovaně. Pro část z nich tedy není letošní sborník první publikační příležitostí v životě, ale potvrzením jejich schopností. Každým rokem se ale objevují nová jména. Vzpomínám si, že když mi v roce 1996 vyšla první kniha, její recenzentka tehdy napsala: „Noví autoři se rodí.“ Mám radost, že mohu její slova opakovat. Noví autoři se rodí. A do dávám: „Je to bezva, bezva, bezva!“

Ivona Březinová

**CENA IVONY BŘEZINOVÉ
2023**

**VÍTĚZNÉ PRÁCE V KATEGORII
10-14 LET**

JÁ, TROCHU ZTŘEŠTĚNÁ

ANNA MARIE DOROCIÁKOVÁ

7. května, pátek

Všechno je bezva, bezva, bezva! Právě mi totiž napsala Mary:

Milá Luise,

Mám se krásně, nechtěla bys přiletět k nám do Irska na čtrnáct dní o prázdninách? Třeba 6.8.? Moc ráda bych tě zase viděla...

Hned jsem běžela za mamkou, jestli mi to dovolí.

„Mami, mami! Napsala mi Mary! Jestli k ní nechci o prázdninách na čtrnáct dní přiletět! Můžu, mami? Že můžu?“ volala jsem už v běhu.

„No, já nevím, Luise. Letadlem a sama? Na čtrnáct dní?“ byla mamka zase opatrná.

„Vždyť už mi je šestnáct! Postarám se o sebe! A navíc Irsko je od Anglie kousek!“ naléhala jsem.

„No, nevím. Je jasné, že tvůj otec by ti to povolil, a kdybych měla být jediná, kdo by stál v cestě... No dobrá, ať je teda po tvém. Ale jestli jednou do té doby uvidím, že jsi neopatrná nebo tak, tak věř, že do žádného Irska nepoletíš!“ svolila mamka.

„Díky, mami! Jsi nejlepší!“ řekla jsem a přitiskla se k ní.

Pak přišel domů taťka

„Jak se má rodinka? Tak co, Luise? Jak bylo ve škole?“

„Dobře,“ řekla jsem pohotově „Napsala mi Mary a pozvala mě na čtrnáct dní k nim! Že můžu jet?“

„Dobrá,“ řekl taťka „proti tomu, abys cestovala nic nemám. Ale musíš na sebe dávat pozor.“

„Mockrát děkuji!“ vrhla jsem se mu do náruče.

12. května, středa

Pochopitelně jsem Mary odepsala:

Milá Mary,

Rodiče souhlasí! Moc ráda za tebou přijedu...

Už jsem si to i zapsala do mobilu. Dala jsem si to jako neodkladnou připomínku: **6.7. – jedu k Mary**. Dopis jsem založila na dno šuplíku. Už jsem se pochlubila všem svým kamarádkám a celé své rodině. Nemůžu na to přestat myslet. Měla bych vám taky vysvětlit, kdo je Mary. Takže:

Když mi byly čtyři, neměla jsem žádné kamarádky, až se do naší ulice přistěhovala Mary. Byla stejně stará a byly jsme si prý i podobné. Pořád jsme si hrály. Nikdo nás od sebe neuměl odtrhnout, a dokonce jsme chodily spolu i do třídy. V jedenácti jsme spolu udělaly přijímačky na gymnázium a byly jsme kamarádky na život a na smrt.

Když nám ale bylo dvanáct, přišla jednou s pláčem: „Luise, Luise! Rodiče se chtějí stěhovat do Irska! Já tě nechci opustit!“ volala a padla mi do náručí. To už jsem i já brečela. „Já taky ne! Co budeme dělat? Přece se nerozdělíme?“ nechápala jsem.

Když jsem přišla domů, valily se mi z očí proudy slz.

„Luise!?! Co se děje?“ ptala se vystrašeně mamka.

„Mary se stěhuje!!!“ vykřikla jsem. Máma mě objala.

„To bude dobré. Už neplač zlatíčko,“ konejšila mě. Mary se odstěhovala a nám nezbyvalo než si volat a psát esemesky a dopisy – dopisy jsme měly obě radši. I když docházely později, byly slavnostnější – ten pocit držet v ruce zalepenou obálku. Co je v ní? A takhle jsme zůstaly ve spojení.

No, a to je celé. Už si dopisujeme čtyři roky a pořád nám to vydrželo. Paráda, ne?

15. května, sobota

Věci už jsou v běhu. Ráno mě volal taťka do svojí pracovny: „Louise! Pojď sem, prosím! Objednávám letenky!“

„Tak,“ řekl taťka, když jsem přišla. „Kolikátého že to je?“

„6. 7., tati. Já jenom Mary napíšu, v kolik přiletím,“ odpovídala jsem pohotově.

„Dobře tak, 6. 7. v 6:30. V pohodě jo? Tak, dobrý,“ uzavřel taťka.

1. července, čtvrtek

Za pět dnů letím k Mary!!! Dnes k nám přijela babička a řeknu vám, že nebyla právě nadšená z toho, že tam jedu sama: „Jací vy jste rodiče! Svět se v opici převrací! Nechat dítě samo letět letadlem! Hruža!“ lamentovala.

„Ale, mami. Vždyť už jí je šestnáct. Nic se nestane. Kdybychom letěli taky, tak

si to vůbec neužije,“ vysvětlovala babičce mamka.

„Neužije, neužije! Jaké neužije! Vždyť se jí může něco stát!“ nedala si říct babička.

„Babi, neboj se. Já budu opatrná,“ řekla jsem.

No nic, to je celá babička. Asi si myslela, že nás přemluví, abych tam neletěla.

3. července, sobota

Napsala jsem Mary, že moje letadlo dorazí asi v 7:30, když odlétá v 6:30. Její odpověď mě zaskočila:

Ahoj Luise,

dobře, budeme i s mamkou čekat v hale. Nevěděla jsem, že se o to zajímáš tak moc dopředu...

Jak to jako myslela – dopředu? Vždyť už tak je to docela na poslední chvíli.

5. července, pondělí

„Luise! Pojď se sbalit! Už je čas!“ vzbudila mě ráno mamka.

Byla jsem sice trošku rozespalá, ale stejně jsem se hbitě vyšvihla z postele a šla jsem. Mamka měla všechno roztahané v obýváku.

„Tak tady máš všechno oblečení s krátkým rukávem, tady s dlouhým. Tady máš hygienické potřeby a tady jsem ti nechala místo, protože bys měla tetě Helen, strýčkovi Deanovi a Mary něco přivést. Až se oblečeš, tak skoč do obchodu a kup tam něco **inteligentního**. Jasně?“

„Jasně,“ přisvědčila jsem radostně.

Po snídani jsem šla nakupovat a Mary jsem koupila plyšového psa, který držel srdce s nápisem BFF a náhrdelník. Tetě se strýčkem jsem se rozhodla koupit obrovskou bonboniéru a krásnou vonnou svíčku. Když jsem se vrátila, uviděla mamka jako první toho psa a pochopitelně měla námitky.

„Neříkala jsem něco inteligentního? No, teď už je to jedno. Běž si to dát do kufru,“ řekla mi.

Všechno jsem si v kufru urovnala a přehodila jsem pár věcí (třeba jahodový sprchový gel za ten malinový, nechápu že si mamka neumí zapamatovat, že ten malinový mám radši) a šla jsem nahoru do svého pokoje. Volala mi právě Adriana, moje kamarádka ze školy.

„Čau, Luise, nechceš přijít na mojí narozeninovou párty? Je to čtrnáctýho, tenhle měsíc. Co ty na to?“ zeptala se.

„Ahoj. Díky za pozvání, ale nemůžu. Letím do Irska,“ omluvila jsem se.

„To je škoda,“ řekla trochu zklamaně, „tak ahoj.“

Je to vážně škoda, že nemůžu, ale co se dá dělat.

6. července, úterý

V 5:00 mi zvonil budík. Rodiče už byli vzhůru. „Dobré ráno, Luise, ty naše cestovatelko,“ usmála se na mě mamka. „Dnes máš velký den,“ zahlaholil tatka.

Nasnídala jsem se a šla jsem se umýt. Když jsem vyšla z koupelny, mamka už byla trochu nervózní: „Už pojď, Luise, musíme jet.“

„Chvilíčku,“ odpověděla jsem. Vzpomněla jsem si, že jsem chtěla dát Mary jeden moc hezký kámen, který jsem jednou našla. Šla jsem tedy do šuplíku, vytáhla jsem kámen a v tom jsem spatřila ten dopis od Mary, ve kterém mě zvala na prázdniny. Chtěla jsem si ho ještě jednou přečíst, než odletím. „*Milá Luise. Mám se krásně, nechtěla bys přiletět k nám do Irska na čtrnáct dní o prázdninách?*“ četla jsem nahlas. „*Třeba 6. 8.?*“

Počkat! Cože?! ŠESTÉHO OSMÝ?! TO NÉÉÉ!!!

Nehybně jsem zírala na dopis. Že to není pravda, říkala jsem si v duchu. Byla to pravda. Stálo tam 6. 8. A v mém mobilu 6. 7. Ach, Bože! Neměla jsem na vybranou, musela jsem to říct našim.

„No konečně! To ti to trvalo!“ řekla mamka, když jsem sešla dolů po schodech.

„Mami. Já jsem se v datumu odletu o číslo spletla,“ špitla jsem.

„Ach, Luise. Nemůžeš si dávat pozor? Zavolám tetě, snad jim to nebude vadit,“ řekla mi.

„Když já jsem si to číslo spletla v řádu měsíců,“ řekla jsem opatrně.

Chvilí mi připadalo, že hrajeme na mrkanou ve třech. Pak se mamka svezla na gauč.

„Nevěděla jsem, že je tak těžké mít dospívající dceru,“ řekla.

„Já taky ne,“ řekl tatka a svezl se na gauč vedle ní.

Mamka neměla večer sílu vařit, a tak nás tatka vzal do restaurace.

„Příští měsíc letíš do toho Irska s námi,“ řekl tatka během pizzy. „My budeme bydlet v hotelu u moře. Budou to jako prázdniny.“

„Díky!“ pípla jsem tiše. Nečekala jsem, že mě tam ještě pustí.

Když jsem dojídala čtvrtý dílek pizzy, mamka dodala:

„A ještě něco, Luise. Když někam příště pojedíš, zkontroluj si datum dřív než na poslední chvíli!“

ZASE NA POSLEDNÍ CHVÍLI

TEREZA DVOŘÁKOVÁ

„Tak, nezapomeňte se tu v pátek v 17:00 sejít. Hlavně nezapomeňte na projekt! Tak na shledanou a užijte si to tu,“ pronesla menší tmavovlasá žena a nastoupila do autobusu. Žížka strčil do Hrozna a pobaveně se ušklíbl. „Počkejte na mě!“ křikl Benito a když je doběhl, málem narazil do Soudruha. No, abyste tomu rozuměli, jsme parta kamarádů. Nejprve Hrozen, tedy Hroznata Vodíčků. Je to kluk průměrné výšky, s hnědými vlasy a modrýma očima. Možná si říkáte, co je to za vymyšlené jméno, ale Hroznata opravdu existuje. Je to staročeské jméno a náš Hroznata, je jediný aktuální Hroznata v Česku. No jo, holt byli jeho rodiče originální. Pak tu je Benito Bianchi. Je celkem dost vysoký a má blondaté vlasy a modré oči. Je to původem Ital, ale v Česku už žije docela dlouho. Česky umí taky výborně, ale občas z něj vypadnou dost vtipné věci. Jednou jsme měli psát ve škole sloh o ptactvu. Benito si vybral kanára divokého. No, znělo to asi takhle: „Kanál divoký je pták o velikosti asi 12 cm. Kanálové žijí většinou v hejnech...“

A protože si učitelka myslela, že to udělal naschvál, dala mu za pět a Benito byl strašně zmatený a nevěděl, za co ji dostal. Teď tedy Žížka, alias Jan Novák. Tomu přezdíváme Žížka z jednoho prostého důvodu. Vypadá sice jako normální kluk, ale když se podíváte na oči, všimnete si, že každé má trochu jinou barvu. A nakonec Soudruh neboli Michal Horák. Normálně mu všichni přezdívají „Majkl“, ale Michal začal nosit takový tmavý, červený batoh a jednou se něja-

kou „náhodou“ na něj dostala hořčice a flek po ní, ve tvaru kladiva, nešel vyprat. Pak k němu ale nějaký vtípálek přimaloval srp. Jenže on si toho nevšiml a celý měsíc ho takhle nosil. Každopádně teď už má batoh jiný a tuhle přezdívkou smrtelně nenávidí. No, tahle čtveřice se hledala. Teď jsou ale v Beskydech, kde mají být ubytovaní v penzionech, nebo u nějakých rodin. Původně měli být v Anglii, bohužel ve škole praskly trubky v jídelně (asi z těch hrozných výparů z jídla) a škola na Londýn neměla peníze. No, teď je naše čtveřice na cestě do penzionu, kde mají být.

Michal si tahal nahoru po schodech těžký, hnědý batoh. Konečně byl u svého pokoje a batoh si hodil na postel. „Konečně tady. Celých pět dní,“ zaradoval se Žižka a skočil na postel, která nepříjemně zavržala. Benito se snažil otevřít okno a odhrnul krajkovou záclonu. Z okna byl výhled na krásnou, neposekanou louku. Všude rostly různé druhy květin a sem tam i nějaká bylina. Paprsky slunce dopadaly na stébla trávy. Bzuket hmyzu a zpěv ptáků byl slyšitelný až do pokoje. „Nesmíme zapomenout na ten projekt!“ upozornil Hroznata. Michal protočil očima: „Ale prosím tě, nestraš. Máme celých pět dní a volné téma. Něco vymyslíme.“ Žižka souhlasně kývl a Hroznata si povzdechl a myslel si své.

Aby to nedopadlo jako minule. Pořád: „Máme čas, Hrozne. A neoxiduj, Hrozne. A pak bum, trojka za pozdní odevzdání.“

Benito si začal vybalovat tašku. Ostatní si taky vybalovali a večer si šli dolů pro večeři. Lidé v tomhle penzionu byli dost milí. Po večeři šli zase nahoru a Žižkovi se málem podařilo rozbít jejich zdobenou vázu s víkem, kterou měli nahoře u jejich pokoje vystavenou. Naštěstí se při dopadu jen otevřela a vypadlo z ní cosi jako popel. Žižka usoudil, že je to jen popelník, tak popel zametl a vyhodil. Z ohniště, které bylo venku, si tajně trochu popela vzal a přisypal ho do vázy, aby si toho nikdo nevšiml. Následující den museli rychle na vlak, aby stihli sraz se zbytkem třídy. Měli totiž jet na výlet do skanzenu. Jak tak den ubíhal, konečně se čtveřice přátel dostala zpátky do penzionu. Hroznata si vyčerpaně lehl na postel: „Nikdy bych nečekal, že skanzen muže být tak nudný.“ Benito přitakal. Hroznata šel otevřít okno a prohodil: „Kdyby se ten průvodce nezačal dusit rohlíkem a pak ho neodvezla sanitka, možná by to za něco stálo.“ Hroznata už chtěl něco namítnout, ale pak je zavolali k večeři. Všichni čtyři seděli u dřevěného, dlouhého stolu a přisedl si k nim jakýsi starý, vysoký dědeček s knírkem a řídkými vlasy. Zeptal se, jak

se jim tu líbí a když přitakali, objevil se mu úsměv na tváři. Po chvíli mladší blondýna přinesla polévku a šlo se jíst. „Mimochodem chlapci, máte unikátní možnost vidět starou kvalitní Britskou zdobenou nádobu,“ řekl dědeček a usrl si polévku ze stříbrné lžice. Žižka si vzpomněl, že to byla ta váza alias popelník, který málem rozbil a Michalovi to nejspíše došlo taky, protože se usmíval, div nevypřekl polévku. Děda si toho nevšiml a pokračoval: „Je to krása, že? No jo, v té urně je můj věrný pes.“ Žižka se zarazil... ten popel, co vyhodil byl... pes toho dědy. Teď už se culil i Benito a Hroznata se kvůli zadržení smíchu zakuckal. Všichni rychle dojedli a když si poslechli historku o dědově zesnulém psovi, rychle odešli do pokoje. Žižka se rozpačitě pousmál, ale cítil se kvůli tomu docela špatně. Hroznata namítl: „Neměli bychom začít s tím projektem?“ Michal se na něj otočil: „Klídek, máme moře času.“ Ostatní přikývli, ale Hroznata si tím tak jistý nebyl. Další den jeli se třídou do ZOO, kde se jich ptal Hroznata na projekt asi třikrát. Ostatní mu slíbili, že ho udělají následující den, a protože jeli do dinoparku, Hroznata na to zapomněl. Večer jim ten děda zase vyprávěl historku z války o své píšťale a pak si sbalili batohy a šli spát.

Bylo ráno a kluci se pomalu s taškami doloudali k autobusovému nádraží. Vlaky totiž kvůli nějaké nehodě nejezdily tam, kam potřebovali. Hroznata v klidu přemítal, jestli v penzionu něco nenechal a procházel se po zastávce. Pak najednou vystřelil ke klukům. „Co je Hrozne? Hoří snad?“ zeptal se s úsměvem Žižka. „Něco horšího! Vždyť my zapomněli na ten projekt,“ řekl nervózně Hroznata. Benito vyvalil oči: „A sakra!“ Michal si stoupl, aby všechny uklidnil: „Hele, klid. Cestou ve městě koupíme něco typicky ‚beskydskýho‘ a nějak to okecáme. Bude to v pohodě.“ Sám tomu ale moc nevěřil. Když přijel autobus, všichni hořečně přemýšleli, co vymyslí. Autobus konečně zastavil a kluci vystoupili ven. Teda kromě Michala, který zakopl o poslední schod a málem svalil Žižku před ním. Benito se rozhlížel udiveně kolem: „Hele, není vám to tady nějak povědomý?“ Žižka ztuhl a otočil se. Stál před nimi penzion, ze kterého právě odešli. Kvůli starosti o projekt si nevšimli, že nastoupili do špatného autobusu. Hroznata se zděsil: „A je to v troubě. Jestli se nestihnem dostat ke zbytku třídy, bude průšvih.“ Žižka se na ně zklamaně podíval: „Jediná možnost je jít tudy.“ Ukázal na lesní cestu. O ní jim děda vyprávěl, že tudy na kole jezdil do Třince, protože to byla zkratka.

Ostatní nakonec souhlasili a vyrazili. Šli nepříjemným hrubým terénem a každou chvíli o něco někdo málem zakopl.

„Už jdeme celé hodiny. Ty tašky jsou fakt těžký,“ postěžoval si Michal. Hroznata si povzdechl: „Jestli jdeme špatně... Měli jsme jít do toho penzionu. Určitě by to bylo lepší než jít touhle cestou. Kdo ví, jestli jsme náhodou neodbočili špatně.“ Žižka ucítil mravenčení, jestli někde opravdu špatně odbočili, tak by to byla jeho vina. Nějakou dobu ještě šli a pak se najednou Benito zastavil: „Slyšíte to? Ostatní se otočili a zaposlouchali. Opravdu. Znělo to jako píšťalka. Kluci se rozběhli po zvuku. Po chvíli dorazili ke krmelci. Rozhlíželi se, ale nikdo tady nebyl. Že by se jim jen něco zdálo? Hroznata se ale zarazil. Otočil se a spatřil dědu, toho, který jim v penzionu vyprávěl historky. Michal mu všechno vysvětlil a dědeček jim nabídl, že kousek odtud má auto a může je odvést do Třince. Cestou se mu svěřili o projektu a pak Žižku něco napadlo. Zeptal se dědy, jestli by nemohl být součástí jejich projektu, kvůli těm historkám, co jim vyprávěl. Děda nadšeně souhlasil a oni se dozvěděli, že byl dokonce součástí domácího odboje. Na sjednané místo se jim povedlo dostat včas. Pak spolužáci předváděli projekty. Když přišli na řadu oni, všichni je zaujatě poslouchali a učitelka dokonce rozhodla, že tohle byl nejlepší projekt.“

LET

SÁRA GREGOROVÁ

Ach. Jak já nemám rád vybírání narozeninových dárků. Zatím to vždy vyřešila bonboška, ale teď... Ne. Babička slaví sedmdesáté narozeniny, a to by chtělo něco pořádného. Ona je na svůj věk velmi aktivní ženou. Dlouho jsem váhal, byl jsem bez nápadu. Takže nakonec mi zbývalo jen jedno. Zeptat se přímo babičky. Po položení otázky: „Je tu něco, co by sis přála k narozeninám?“ jsem se dlouhou dobu nic pořádného nedozvěděl, protože odpovědi typu: „Já nic nechci, nic nepotřebu-

ju.“ jako odpověď neberu. Ale potom to přišlo. LET BALONEM. Když mi o tom povídala, úplně jí jiskřily oči. A já věděl, že to je to, co hledám.

Narozeniny jsou až za měsíc, takže mám času dost. Dnes tedy nic dělat nemusím. A náramně si to užívám. Válení v posteli, sledování televize, hraní počítačových her – to je pohoda.

Jako vždy, když jsem se vrátil ze školy, mě ve dveřích přivítá babička. Usmívala se na mě, jako když malé dítě dostane lízátko. Ale já nevěděl proč. Až když jsem si na to konečně vzpomněl, jsem si uvědomil, že bych si měl dát nějakou připomínku. Asi papírek na notebooku bude stačit. Přece nejsem tak blbej. Nezapomenu na to, věřím si. Už se těším, až babička uvidí ten balon. To bude koukat. Víím, že se jí to bude líbit. Hm... dnes bych se alespoň mohl podívat na internet na nějaké ty společnosti, které tyto služby poskytují. Ale to by mi nemohli přezkazít moji úžasní kámoši, že? Bzučení mobilu mi oznámí zprávu, která mi přišla od jednoho z nich: *zapni ten svůj komp a pojd brat!!!*

Babička využila chvíle před nedělním obědem, kdy jsem s ní byl o samotě. „Tak co? Už máš něco zjištěného? Já víím, že to má být překvapení, ale snad můžeš něco naznačit, ne? Není to třeba moc drahý?“ Moc dobře jsem věděl, o čem mluví. Asi by ji moc nepotěšilo, kdybych řekl, že za ten týden, co to víím, jsem nic neudělal. „Jo, už jsem se na to díval. Ještě teda nemám vybranou jednu společnost, kterou oslovím, protože každá má jiné ceny, hodnocení a tak. Ale ceny jsou docela pěkné, takže to není problém.“ Zalhal jsem. Vůbec nemám ponětí, kolik taková věc stojí. Musím to konečně zjistit. A hned jsem se do toho pustil. Najel jsem na internet a už hledal. Dlouho jsem ale klid neměl. Bzučení. Opět ten prokletý zvuk. Přemýšlel jsem, jestli se na to mám vůbec podívat, ale ještě že jsem to udělal. Jeden můj kámoš mi napsal: *Čau, nevíš z čeho zítra píšem ten zemark?* Sakra, já na to úplně zapomněl. Rychle jsem noťas zaklapl, až někam odletěl ten papírek s připomínkou narozenin a pelášil se učit. Promiň, babi, ale test je test a je zítra.

Po testu se nás jako vždy učitel ptá, jaký z toho máme pocit? Já docela špatný. Většina mých odpovědí se nijak nepřibližovala k těm správným. Protože se už blíží konec pololetí, učitel nám dal šanci si známku opravit a to referátem. Na to jsem kývl. Referáty mám vždy pěkné a známku si opravit musím. Doma jsem tím pádem neřešil let balonem, ale referát. Vždyt dva týdny – to je ještě času dost. Stíhám to.

Od té chvíle, co si babička myslí, že zařizuji ten let, se o mě více stará. Peče a vaří a hlavně to, co mám rád. A bohužel mi tím připomíná to, co jsem stále ještě nevyřešil. Ale dnes pekla mamka, takže jsem babičce musel donést kousek té její vynikající bábovky. „Ahoj babi, koukej, co jsem ti donesl.“ Položil jsem bábovku na stůl, u kterého seděla. „To jsi hodný, děkuji.“ „Co děláš babi?“ Opřel jsem se o jednu z židlí. „To bys ani neuhodl. Tohle jsou staré noviny, ve kterých je velmi zajímavý rozhovor s jednou herečkou. Víš, ona už nežije. Těsně před koncem v nemocnici vyslovila své poslední přání. Přála si navštívit ještě hrob svého manžela, aby se s ním rozloučila. Já mám vlastně taky poslední přání,“ mrkla na mě, „a potom už podobné věci dělat nebudu. Tohlencto mi stačí.“ Tak toto mě naštválo. Proč to musí pořád dělat?! To její neustálé připomínání je už jako provokace. I když ji uvidím, vzpomenu si na to. Už mě to nebaví. A vyjel jsem po ní. „Sakra, bábo, musíš mi to furt připomínat? Ty si myslíš, že to nevím, že na to kašlu? A víš, že je to pravda? Za tejdén máš ty tvoje blbý narozeniny a já se na to ještě ani nepodíval. Ha. Ale musíš mi to pořád připomínat, že?!“ Nechtěl jsem to udělat, ale stalo se. Babičku to zarazilo a se slzami v očích odešla.

Od mého incidentu s babičkou uběhl přesně jeden týden. Tento týden byl posledním týdnem před babiččinými narozeninami a zároveň to byl poslední týden, kdy jsem mohl ještě vyřešit ten let balonem, a já se na to vykašlal. Teď už je pozdě.

Dnes je ten osudný den. Právě stojím před babičkou, v ruce držím tu nejkrásnější kytici, co jsem mohl nalézt v květinářství. Mám na sebe neskutečný vztek a je mi moc líto babičky. Při pohledu na mě se jí ale úsměv nijak nezkroutil, a to mě potěšilo. Moji ruku přijme i s radostí! „Babi, všechno nejlepší k tvým narozeninám. Hlavně to zdravíčko, štěstíčko a moc se omlouvám. Pokusím se to napravit. Opravdu.“ Řekl jsem si, že se do toho musím pustit hned.

Po oslavě jsem vyrazil do pokoje. Přesněji k počítači. Zabralo mi to docela dost času. Musel jsem najít lidi, kteří toto provozují a nejsou od nás daleko. Povedlo se mi najít dva. Jeden z nich byl bohužel podle hodnocení velmi nekvalitní a nepříjemný, proto jsem ho hned zamítl. U druhého bylo hodnocení velmi pěkné, až mi to připadalo nereálné. Při objednávkě se tu ale naskytl problém. Problém, kvůli kterému jsem si rozbil telefon, protože když jsem to uviděl, musel jsem něco poblíž propadnout a mrštit s tím o zem. Naštvalo mě to. Člověk se do toho konečně pustí, ale musí se to pokazit. Můj výbuch zlosti holt odnesl chudák telefon. Tím problémem

nebyla cena, nýbrž volné termíny. Všechny termíny na celý měsíc dopředu byly zakázány a dále zatím žádné objednávky nepřijímá, kvůli nevhodnému počasí a i z dalších důvodů. Takže to budu muset nechat na jindy. Což tedy není žádná sláva.

Ale další den...

Jako vždy jsem se ze školy vrátil ve stejnou dobu. Tentokrát ale ve dveřích nestála babička, nýbrž maminka. Byla celá uplakaná a v ruce posmrkaný kapesník. To nevěstilo nic dobrého.

Nemocnice nikdy nebyla místo, kam bych chodil rád nebo s úsměvem na tváři. S maminkou a doktorem stojíme kousek od nemocničního lůžka, kde právě leží naše babička. Pan doktor nám řekl vše. Hlavně, jak se to stalo. Prý nějaký blbec, co po nehodě ujel, nedal na křižovatce přednost, takže narazil do babičky, která jela po hlavní silnici. Chudák babička. Nemůže za to, a ještě k tomu to s ní nevypadá vůbec dobře.

Pan doktor nás poslal ven, aby mohli udělat ještě nějaké vyšetření. Vše jsme mohli pozorovat přes sklo, kterým jsme viděli do toho pokoje. Naštěstí neměli stažené žaluzie. Vše do té doby neprobíhalo nijak neobvykle. Až do chvíle, kdy začaly pípát nějaké přístroje a na jednom z nich se objevila rovná čára. Maminka vedle mě začala ještě více plakat a já si konečně uvědomil, co to znamená.

Celý svět se mi najednou zastavil. Bylo to jako ve zpomaleném filmu. Babička umírá. Nikdy jsem toto nechtěl zažít, nikdy jsem toto nechtěl vidět. Pozorovali jsme, jak se doktoři snažili babičku oživit. Resuscitace trvala velmi dlouhou dobu, ale nám to přišlo jako jen pár vteřin. Všichni jsme byli vystrašení a v obaích, co se bude dál dít. Po dlouhé době to ale lékaři museli ukončit. Neměla šanci. Babička odešla.

Naposledy jsme se s ní mohli rozloučit. Prvně maminka a pak jsem šel já. Vložil jsem její nehybnou ručku do mé třesoucí se dlaně a zavřel oči. „Babičko, řekni mi – proč? Proč se to muselo stát? Promiň. Omlouvám se ti, že ani to tvoje poslední přání jsem ti nesplnil. Let balonem. Jak úžasné to mohlo být. Jak moc sis to přála! Proč jsem to neudělal hned?! Mohlo to dopadnout úplně jinak. Pokazil jsem to a já se ti omlouvám. Prosím, ODPUSŤ.“ Po tváři mi stekla slza a dopadla na babiččin chladný hřbet ruky.

ZASE NA POSLEDNÍ CHVÍLI

KAROLÍNA HEINZOVÁ

Nerada to přiznávám, ale dřív jsem hodně povinností odkládala a dělala je na poslední chvíli. Poučila jsem se až nedávno, když jsem se díky tomu dostala do pěkných problémů...

Nejdřív to vypadalo na skvělé odpoledne, byla jsem s kamarádkami domluvená na kino a nákupy. Věděla jsem, že mě ještě čekají nějaké povinnosti (musím večer vyrobit babičce přání k narozeninám), ale říkala jsem si, že na to budu mít ještě spoustu času, až se vrátím domů. To jsem ale ještě netušila, že se vše zkomplikuje.

Kino bylo super a nákupy ještě lepší, báječně jsme se bavily. Měly jsme velký hlad, tak jsme si ještě zašly do nejbližšího fast foodu. U jídla jsme si povídaly, jak jsme si celé odpoledne skvěle užily. Radost mi zkazila až zpráva spolužačky na telefonu: „Ahoj Eli, pošleš mi, prosím, zápisky z dějepisu? Učím se na ten zítřejší test a jedno učivo mi chybí. Díky!! ☺“ V tu chvíli ve mně hrklo: „Holky, já jsem tak blbá, úplně jsem zapoměla na test z dějepisu, který zítra píšeme. Neumím ani slovo! A k tomu ještě musím udělat přání pro babičku, která zítra odpoledne slaví kulatiny.“

Když jsem zjistila, kolik je hodin, věděla jsem, že obojí už prostě stihnout nejde a dost jsem znervózňela. Kamarádka Lucka ale hned našla řešení: „Já to přání udělám za tebe, vyrábění takových věcí zbožňuji a mám dneska volný večer. Neboj, babičce se bude líbit!“ „To by bylo skvělé, Luci, jsi moje záchrana!“ řekla jsem s úlevou v hlase.

„Já se stihnu naučit na test z dějepisu a přání mi předáš po škole tak, abych ho měla připravené na odpolední oslavu,“ uklidňovala jsem sama sebe, že všechno nakonec zvládnou.

Rychle jsem se s kamarádkami rozloučila a utíkala domů v naději, že vše stihnu.

To jsem ještě netušila, že cesta domů neproběhne tak hladce, jak jsem si myslela.

Na zastávku jsem musela běžet, autobus mi ale zavřel dveře přímo před nosem a odjel pryč. Tomu řidiči snad cizí neštěstí dělá radost, pomyslela jsem si. Domů jsem tedy musela jít pěšky. Jindy je to prima procházka, ale zrovna dnes se mi to

vůbec nehodilo, obzvlášť když se v polovině cesty spustil obrovský déšť. Domů jsem přišla mokrá jako myš. „No ty vypadáš,“ řekla udiveně mamka při pohledu na mě. „Doufám, že jsi nezapomněla na to přání pro babičku,“ ujišťovala se. „Neboj, mami, myslím na to, už ho mám skoro hotové, jen musím dodělat pár maličkostí,“ řekla jsem sebejistě. „Jdu k sobě do pokoje, půjdu brzy spát, dobrou noc!“ dodala jsem ještě a utekla nahoru. Přiznat se, že jsem zapomněla na velký test z dějepisu a přáníčko ještě nemám hotové, jsem nemohla. O testu nám paní učitelka říkala už minulý týden a o přáníčku pro babičku už taky nějakou tu dobu vím. Často dělám věci na poslední chvíli a moji rodiče pro to vůbec nemají pochopení. Neustále mi připomínají věci, které musím udělat a mě už to vážně štve. Zároveň dobře vím, že mají pravdu, kdybych věci dělala včas, vyhnula bych se přesně takovým situacím, v jaké jsem dnes. Dále jsem o tom už nepřemýšlela a raději jsem se šla věnovat učení na test.

Sice jsem šla spát pozdě, ale nakonec jsem se učivo naučila celé a vše se barvilo zase do růžova. Ve škole jsem sice byla trochu unavená, ale test z dějepisu jsem zvládla napsat snad na jedničku. Uff, tak tohle bylo o fous, pomyslela jsem si. Teď už k dokonalosti chybělo jen krásné přáníčko pro mou babičku. Už jsem se začala radovat, že nakonec vše dobře dopadne a těšit se na odpolední oslavu. Babička je totiž moc fajn a na oslavě jejích sedmdesátých narozenin bude celá rodina pohromadě.

Po škole jsem netrpělivě čekala na Lucku. Měly jsme se sejít ve tři hodiny u pošty, ale Lucka stále nikde. Najednou se přiřítla a přání nesla v ruce. „Ahoj, Luci, už jsem se bála, že to nestihnu, oslava začíná už za chvíli,“ vyhrkla jsem. „Promiň, autobus měl zpoždění, ale už jsem tady a přáníčko se podle mě moc povedlo,“ uklidňovala mě Lucka. „Ještě jednou ti moc děkuji, zachránila jsi mě, snad ti to někdy budu moct oplatit!“, děkovala jsem znovu. Přáníčko jsem hodila do batohu a rychle utíkala na oslavu, naštěstí babička bydlí nedaleko.

„Babička má narozeniny, my máme přání jediný, štěstí, zdraví...“ zpívala celá rodina právě ve chvíli, kdy jsem dorazila na oslavu. Stihla jsem to tak tak, ale jsem tady a s krásným přáním v batohu. Když jsem ho babičce předávala, trochu jsem znervózněla. Uvědomila jsem si, že jsem si v tom spěchu přání předem vůbec neprohlídla!

Nakonec vše dobře dopadlo, a dokonce mé přání babičce vykouzlilo úsměv

na tváři. Nicméně z jiného důvodu, než byste čekali. Bylo na něm totiž napsáno: „Všechno nejlepší k tvým 60. narozeninám!“ Mou babičku moc potěšilo, že v mých očích vypadá o deset let mladší.

Přestože tentokrát vše dopadlo dobře, toho dne jsem si slíbila, že už nikdy nebudu dělat věci NA POSLEDNÍ CHVÍLI!

NENÁVIST

ZUZANA HRDÁ

Proč zrovna já? Proč? Abych se představila. Jsem Sofie Slunečnicová, je mi jedenáct a chodím do šestý třídy. Mám několik spolužáků, a přesto žádný kamarády. Jsem VŠEMA NECHTĚNÁ, NEMILOVANÁ A NENÁVIDĚNÁ. Prostě se tu necítím dobře. Všichni jsou zlý a šikanují mě. Házej po mně věci, nadávaj mi, lejou mi polívku do hlavního jídla. Jak já bych si přála neexistovat. Jsem na všechno sama. Nikdo se mě nezastane. Ani žádné učitel ne. Bože, jak já Richarda nenávidím. Jen tak na vysvětlenou, Richard je ten týpeček, co mě šikanuje ze všech nejvíc. Nejvíc vtipný je, že je asi o půlroku starší než já. Takže spolužák. Což je blbý. Mít ho na krku šest hodin denně, to je peklo. Je to magor. A jéje, už jde. „Tak co, jak se má naše Sofinka Pusinka?“ řekl a zle se zasmál. To je takovej kokeš. „Sklapni, ty blbečku!“ vykřikla jsem našťvaně. „Ty seš tak ubohá, až se tomu divím,“ řekl. Pak mi dal facku! To bylo poprvý, co mi dal facku nebo mi jinak fyzicky ublížil. Ještě nikdy na mě nevztáhl ruku, vždycky mi ubližoval jenom psychicky. Ostatní se akorát zasmáli a rychle odešli do třídy s Richardem v čele. Po chvíli už jsem věděla proč. Zazvonilo, takže jsem se musela zvednout a turbo rychlostí pelášit do třídy. „Slunečnicová, kdes byla? Chci vám říct něco velmi důležitého a kvůli tobě jsme museli čekat, tak se posaď,“ řekla přísně naše třídní. „Dobře,“ zamumlala jsem vystrašeně. Bála jsem se jí. Stejně jako všichni ostatní. Je tak neskutečně přísná. Je to až neuvěřitelný. „Takže zítra k nám do tří-

dy přijde nový žák. Jmenuje se Josef. Je mu třináct. Měl odklad a jednou propadl. Také proto ho jeho rodiče přesunuli na tuto školu,“ řekla se rty pevně semknutými k sobě. Super, další kretén, co se mi bude posmívat.

Když jsem přišla domů, hodila jsem tašku na podlahu a pozdravila mamku. Já žiju jenom s mámou. Prarodiče před dvěma lety umřeli a táta nás opustil, když jsem se narodila. „Ahoj, zlatíčko,“ řekla máma a dala mi pusu na tvář. Máma je jedinej člověk na týhle planetě, pro kterýho žiju, kterej mi dodává sílu to nevzdat a bojovat. „Co škola?“ zeptala se. No jo, taková typická otázka rodiče namířená na dítě (popřípadě teenegera), kterej zrovna přijde ze školy. Mám ji ráda, ale zrovna tahle otázka mě hodně štve. „Tak co by, je to dobrý,“ řekla jsem trochu otráveně. „Tak dobře. Pojď si dát oběd, udělala jsem špagety s kukuřicí,“ prohlásila mamka a nandala jídlo. „Děkuju,“ usmála jsem se, sedly jsme si ke stolu a já řekla: „Zítřka k nám do třídy přijdeovej kluk. Jmenuje se Josef a je mu třináct,“ pousmála jsem se. „Jak to, že je mu třináct?“ podivila se mamka. „Měl odklad a pak propadl,“ konstatovala jsem. „Aha, takže propadlík. Ne, že bych tím pohrdala, ale propadlík není zrovna dobrá společnost pro takovou holku jako jsi ty,“ dala mi pusu na tvář. „Snad to bude fajn kluk. Na rozdíl od tvého otce,“ povzddechla si, a to poslední jen zašeptala, abych to neslyšela. Ale já věděla, co můj táta udělal. Když moje máma ve čtrnácti otěhotněla, táta ji nejdřív seřval, že je ubohá děvka, a hnal ji na potrat, ale ten jí rodiče (nebo vlastně prarodiče) zakázali, takže když porodila, tak ji opustil a nechal jí na krku dítě (neboli mě). Zachoval se jako sobec roku. Za tohle, co můj mámě udělal, by ho měli zabádnout a měl by jít sedět. Škoda, že ho nikdy nenašli. No co, už půjdu spát. Zase do dalšího blbýho dne.

Když jsem se ráno probudila, rychle jsem se oblíkla, vyčistila si zuby, udělala si snídani a pelášila do školy. Chvilí po tom, co jsem si sedla do lavice, přišla uča s nějakým týpkem. Asi tenovej. „Takže, toto je Josef Semínkový, váš nový spolužák. Semínkový, sedni si do lavice támhle ke Slunečnicové,“ řekla a ukázala na moji lavici. „Dobře.“ „Ahoj, jmenuju se Josef, ale pro tebe prostě Pepa. Jak se jmenuješ ty?“ „Ahoj, já jsem Sofie, ale říkej mi Sofčo nebo Sofi,“ usmála jsem se. Vypadá sympaticky. „Ach jo, zase přestávka,“ zamumlala jsem si potichu, ale asi ne tak potichu, jak jsem si myslela, protože Pepa to slyšel a hnedka se zeptal proč. Tak jsem odpověděla: „No, o přestávkách kluci křičej, takže je tady kravál.

A já mám radši klid.“ „Aha,“ prohlásil takovou ‚zbavovačku‘ (to je fráze, kterou řeknete, že chcete mít pokoj), ale kupodivu to řekl celkem zaujatě.

Až teď jsem si vlastně všimla, jak je hezkej. „Neznám moc takovejch lidí. Ty, co znám, nebo jsem znal, byli vždycky uřvaný jak opice.“ To jsem netušila, jak brzo odhalí pravdu. Zas je malá desetiminutová přestávka. „Ale ale, Slunečnicová. Kampak jdeš?“ „Pryč od tebe, blbečku,“ řekla jsem našťavaně. „Tak ty na mě takhle? Já, že jsem blbeček?“ zakřičel na mě Richard, zatahal mě za ruku a chtěl mi dát facku. „Tak dost. Nech ji,“ prohlásil někdo za Richardem a my se otočili. Byl to Pepa! Ještě nikdy se mi nestalo, že by se mě někdo zastal. „Řekl kdo, Semínkovej? Nekýbluj se do toho. To je jenom mezi mnou a Slunečnicovou!“ skoro zařval Richard. „Tak to se teda pleteš, chlapečku. Šikana nikdy není jenom mezi agresorem a obětí.“ „Ne, jo? Ale je to tak, a vždycky.“ On se tak zle zasmál. „Nech ji, jasný? Slyšels mě snad, ne?“ „Slyšel, ale je mi to šumák,“ ušklíbl se. „Vypadni!“ zakřičel našťavaně Pepa. „Okej,“ řekl a radši odešel. „Dobry?“ „Jo.“ „Jak dlouho to děláš?“ zeptal se. „Asi od druhý nebo dokonce od první, já nevím. Už ty roky radši ani nepočítám. Musela bych brečet,“ povzdechla jsem si. „Takhle dlouho? Měla bys to někomu říct,“ řekl káravě. „Ale komu?“ „Někomu, komu věříš,“ odpověděl mi Pepa. „Třeba rodičům, prarodičům,“ pokračoval. „Táta mě opustil, sourozence nemám a prarodiče umřeli. Mám jenom mamku,“ řekla jsem a rozbřečela se. „To je mi moc líto. To bude dobrý,“ utěšoval mě. „Hej ou, Slunečnicová bulí,“ Richard se zas vrátil. No nazdar! „Hele, ale vážně, nech ji bejt!“ zakřičel Pepa. „A proč jako? Baví mě to,“ řekl nabroušeně Richard. „Ale víš, že Sofču ne? A jestli to považuješ za nevinný škádlení, tak asi nejseš normální,“ utřel ho Pepa. „Pche, seš ubohej,“ vysmál se mu Richard. „Jestli je tady někdo ubohej, tak seš to ty. Chováš se jak nějaká opice ze zoo. Pojď, Sofi, kašli na něj,“ řekl Pepa a odvedl mě pryč. „Ale fakt, řekni o tom někomu,“ požádal mě. „Vždyť je to bonzáctví. A navíc já se tak stydím!“ „Nemusíš, uleví se ti.“ „Dobře, řeknu to.“

Šla jsem jen tak domů a najednou jsem se cítila skvěle. „Ahoj, mami.“ „Ahoj, zlatíčko. Jak bylo ve škole?“ zeptala se mamka a dala mi pusku na tvář. „Chtěla bych ti něco říct. Máš chvílku?“ řekla jsem stydlivě. „To víš, že mám. Tak povídej.“ „Víš, mami, chtěla bych ti říct, že... mě ve škole už od druhý nebo možná už od první šikanauje jeden kluk z naší třídy, Richard. Nadává mi, chová se dost

hnusně a arogantně, dokonce mi jednou vrazil facku,“ řekla jsem ztěžka a pozvedchla si. Ale ulevilo se mi. Pepa měl pravdu. „Proč jsi mi to neřekla, já bych určitě něco udělala. Řeknu to tvojí třídní učitelce.“ „Ne, prosím, to ne. Naše třídní je hrozná. Akorát na všechny řve, furt něco píšeme a dává nám hrozně moc úkolů.“ „To je sice pravda, ale myslím, že když se dozví, že tě šikanují, tak určitě zakročí,“ vyjádřila se k tomu máma. „Myslíš?“ vyjádřila jsem obavy. „Myslím. Určitě to udělá,“ pohládila mě konejšivě po vlasech. Pak už jsem slyšela, jak volá učitelce. „Dobry den, paní učitelko. Tady mamka Sofi Slunečnicové. Volám, protože bych ráda řekla, že jsem se dozvěděla, že moji dceru už od prvního ročníku šikanuje jeden kluk od vás ze třídy, Richard, a chtěla jsem vás požádat, abyste tomu klukovi domluvila a vyřešila to. Děkuju, na shledanou,“ dořekla máma a zavěsila telefon. „Neboj, už bude dobře, ale teď už pojd' do postele (povídaly jsme si do večera),“ řekla mamka a já se šla převlíct do pyžama a šla spát.

Další den jsem šla do školy. Učitelka si Richarda zavolala stranou (za dveře) a něco mu říkala. Myslím, že mu vyhubovala, jak se ke mně choval (doufám). Pak o přestávce za mnou Richard přišel. „Hele, chtěl bych se ti omluvit, asi jsem se k tobě nechoval úplně nejlíp. Prosím, promiň mi to,“ řekl a sklopil oči. „Odpouštím a jsem ráda, že sis uvědomil, jak ses choval a omluvil se mi. Co takhle začít znova od začátku? Jsem Sofča,“ řekla jsem a podala mu ruku. „Tak jo. Jsem Ríša,“ usmál se a stiskl moji ruku. Nakonec jsme se s Richardem, teda s Ríšou, skamarádili. Pepa se na něj nejdřív koukal skrz prsty kvůli tomu, jak se ke mně choval, ale nakonec se taky skamarádili a od té doby jsme nejlepší kámoši a stala se z nás parta. Doufám, že tohle kamarádství vydrží napořád, protože je super a já se po dlouhý době cítím šťastná a svoje. Jsem tak ráda, že se konečně objevil někdo, kdo se mě zastal. Byla jsem hrozně nešťastná a málem jsem se zabila. Tak dlouho jsem otálela, bála se a odsouvala řešení... Ještě, že se tenhle kluk objevil. DĚKUJU, PEPO!

NEOBLOMNÉ HODINOVÉ RUČIČKY

SIMONA MEJZLÍKOVÁ

Všechn lid na této planetě by šlo rozdělit do tří skupin podle toho, jak jsou schopni zvládat zákeřný čas. Nalezneme tu ty, kteří byli obdarováni darem stihnout cokoli kdykoli. Pak taky lidi, co občas nestíhají, ale když už, tak tou situací většinou elegantně proplují a vše zakončí úspěchem. Do třetí skupiny patří osoby, které v nepříznivých časových podmínkách úplně ztrácí hlavu. Vlastně skoro ve všech případech jsou původci jejich strastí oni sami. Například ráno, když spěchají do práce nebo do školy, či kamsi jinam, snídají třeba hodinu, protože u toho dělají prakticky úplně zbytečné věci. Jakmile si ovšem uvědomí, že se ručičky na hodinách hrnou nemilosrdně vpřed, začíná opravdové drama.

Máme tři človíčky: Filipa, Žanetu a Marka. Každý má dnes dopoledne naplánovanou schůzku s určitými lidmi.

Budík ve Filipově pokoji zazvonil ráno okolo sedmé hodiny. Jako spolehlivý mladý muž se i přes lehkou nechuť vykutálel z postele. „Dobré ráno,“ pozdravil rodiče, když vešel do kuchyně. Oba snídali a Filip se k nim přidal. „Fildo, stihneš se na devátou dostat do centra? Nebo tě mám hodit?“ otázal se jeho otec. „Dobrý, v pohodě,“ opáčil Filip s úsměvem.

Žaneta se blaženě protahovala v posteli, ovšem s úmyslem opustit ji, jen když dostane nějakou pobídku. „Dobré ráno, sestřičko,“ pozdravil ji Jakub neskryvaje pohrdání nad svým mladším sourozencem. „Ahoj, můj drahý bratříčku,“ odpověděla a otočila se na druhý bok. Kuba věděl, že Žanet nezbyvá moc času na bezcílné zahálení, ale neměl potřebu ji upozornit. Odešel z místnosti zklamán, protože se Žaneta nenechala strhnout ke slovní potyčce. O chvíli později za ním zaklaply domovní dveře bytu a celý prostor se znovu ponořil do ticha.

Marek se dnes probudil s veselou náladou. Čeká ho super den, protože se s kámošem domluvil, že vyrazí na motokáry. V naprostém klidu si připravil teplou snídani. Labužnický se posadil ke stolu a těšil se, jak si ji vychutná. Najednou jeho zrak spočinul na kuchyňských hodinách a krve by se v něm nedořezal. Vytrčel oči. Zaječel. Prudce vstal od stolu, přičemž do něj strčil tak silně, že se povážlivě zakymácel. Hodiny ukazují o hodinu více, než Marek očekával. Šermo-

val rukama kolem sebe, snažíce se vydat ze sebe slova nesouhlasu. Konečně vykřikl: „To přece ne, to nejde!“ Naneštěstí se ze setrvačnosti ještě jednou ohnal paží. Ta prudce narazila do stolu. Hrnek s kakaem letí k zemi. Marek nechápavě sklonil hlavu. „Co se tu děje? To musí být nějaká sabotáž. Jdou ty hodiny dobře?“ ptal se sám sebe.

Hlasité zvonění telefonu přerušilo klidnou atmosféru v bytě Žanety. Mžouravýma očima přelétla displej. A rychle přijala: „Ano?“ „Žanet, za chvíli bys měla být na cestě. Víš, jak to bývá. Doufám, že jsi už nachystaná,“ ozvalo se z druhé strany. „Ano,“ zahalala dívka. Volala Žanetina matka. Dnes má jejich „kapesní pejsek“ Amálka navštívit veterináře a Žanet dostala úkol dopravit ji ke své matce, která je obě převezme k cíli jejich cesty. „Dobře, zatím ahoj.“ „Ahoj,“ zavěsila. „Uff, to dopadlo uspokojivě,“ oddechla si Žaneta, „teď jenom stihnout toho veterináře, Amálko.“ Vrhla se jako velká voda do koupelny. „To půjde,“ rozpačitě se zasmála při pohledu na svůj obraz v zrcadle. Popadla kartáček a zároveň hřebek na vlasy. Amálka se jí posadila vedle nohou. Trpělivě čekala na svou paničku, než se upraví.

Mezitím se Filip již v prázdném domě usadil na pohovku. Je připravený každou vteřinou odejít na svoji první brigádu. Pozoruje ciferník svých hodinek, jako by chtěl popohánět ony ručičky. „Mám ještě půl hodiny, to stihnu i...“ nedokončil větu, protože mu na klín vyskočil Alexandr, veliký tlustý kocour, žijící s jejich rodinou. „Dobře, tak ne.“ Pohládl kocoura po hlavě a ten se na něm uvelebil a tvrdě usnul.

Marek to neměl vůbec jednoduché. Nejenže o hodinu zaspal, navíc způsobil v kuchyni katastrofu. Kakao bylo vylité kromě stropu úplně všude. Nejvíc na stole a na podlaze. Marek vyhledal a přinesl čisticí prostředky. Pomocí nich své dílo nakonec úspěšně zlikvidoval, ale trvalo mu to. Na pořadu dne znovu vyvstala otázka ohledně času. Zdrceně se podíval na hodiny. „To jsem si moc nepomohl,“ řekl rostlině ve velkém květináči, „a podívej. Už zase blbnu.“ Ve všech kulatých předmětech viděl ony neúprosné hodiny. Z ničeho nic jako by do něho vjel blesk. Rozběhl se po domě. Chaoticky se začal oblékat: jedna ponožka, tričko, kalhoty, teď ta druhá ponožka. Popadl telefon a tryskem se vyřítit do ulice.

Filip přesunul dřímajícího Alexandra ze svého klína na podušku v kuchyni. „Promiň, hochu,“ řekl omluvně a pohládl ho po hlavě. Kocour na něj naopak

vrhl vražedný pohled a nesouhlasně zaprskal. Filip se chopil předem nachystaného batohu. Zamával ze dveří našťvanému Alexandrovi a vyrazil do ulic. Podle jeho očekávání se dostal na místo včas.

Žanet se poměrně slušně oblečena přesunula ke dveřím. Zapískala na Amálku, která vzápětí přiběhla. Nacpala ji do přepravky, pobrala své osobní a Amálčiny věci. Hrdě vypochoďovala z bytu a zamkla za sebou. „Teď se musíme dostat na autobusovou zastávku. Odtud pojedeme k mamce. Čeká na nás v práci,“ vysvětlovala za chůze své čtyřnohé kamarádce. Autobus sice na poslední chvíli stihly, ale chybička se vloudila. Žaneta s Amálkou vystoupily dříve, než měly. Naštěstí to nebylo daleko. Vtom jí v tašce zazvonil mobil. Třesoucí se rukou přijala hovor. „Kde lítáš?“ vyštěkla nabroušeně její matka. „Už jsme jen kousek,“ pípla Žaneta. „Tak sebou hni. Čekám tu na vás a vy nikde!“ „Já vím,“ položila to Žanet a přidala do kroku. Za chvíli už stála u vrčícího auta své mamky. Nastoupila. K veterináři se dostaly právě včas. Tuto akci zvládla.

Na druhé straně ulice si Marek všiml, že si nechal peněženku a ke všemu nechal doma i klíče. Sprintoval zpět. Měl štěstí, nechal otevřené okénko do koupelny. Krátce zápolil, ale nakonec se dostal oknem dovnitř. Popadl peněženku i klíče, které byly v zámku, a chtěl se znovu vydat na cestu. Při pohledu na hodiny však dospěl k závěru, že v tuto chvíli řešit motokáry je už naprosto zbytečné, protože se blížil čas oběda. Smutně se posadil na studenou zem. Málem přeslechnul drnění telefonu. Bezmyšlenkovitě stisknul zelené tlačítko. Ozvalo se: „Ahoj, Máro. Promiň, ujel mi vlak. Kde jsi?“ „Čau. Doma. Já to taky nestihl,“ ožil Marek. „Sejdeme se někde?“ zeptal se jeho kamarád a Marek souhlasil. Jeho nálada, která byla dosud na bodu mrazu, se rázem zlepšila.

Dalo by se říct, že z těchto tří příběhů bychom si mohli vzít ponaučení, že nechávat věci na poslední chvíli nemusí dopadnout tak, jak jsme si představovali. Ale povahu některých lidí lze změnit jen těžko, proto bude Žaneta příště opět stíhat jen tak tak a Marek zase změní své plány, protože něco nevyjde.

ČAS JE NEÚPROSNÝ

KAROLÍNA ONDŘEJOVÁ

Jednoho krásného letního dne jsem seděla na pohovce, a jako vždy četla knihu. Je to romantická kniha, ve které se hlavní hrdina zamiluje do dívky, která má rakovinu, a doktoři odhadují její blízkou smrt. Zrovna se dostávám do chvíle, kdy je kniha nejnapínavější, když v tom mi někdo vytrhne knihu z rukou. Je to moje máma. „Okamžitě tu knížku odlož, a běž ven. To chceš vážně promarnit celý den čtením?!“ povídá mamka přísně, ale zároveň to myslí dobře. „Ale mami!“ povzdechnu si naštvane. „Jak myslíš, jestli nechceš jít ven, můžeš si uklidit pokoj.“ Sakra. Máma ví, že tohle na mě vždycky zabere. Protože uklízet můj pokoj je jako pokusit se zamést koberec smetákem. A tak se jdu převléknout. Než ale dojdu do svého pokoje, máma na mě zavolá „Nezapomeň si s sebou vzít inzulin, víš, že když si ho nevezmeš včas, můžeš i umřít.“ No jo, málem bych zapomněla. Mám totiž cukrovku, a tak si musím dávat inzulin. Vyjdu nahoru do svého pokoje, převléknu se a sejdu dolů. Sbalím si mobil, klíče, trochu peněz a lahev s vodou. Než vyjdu ze dveří, zavolám mámě na rozloučenou, a vyrazím.

Když kráčím po ulici v Olomouci, která je plná zeleně a květin v rozmanitých barevných kombinacích, jsem ráda, že jsem vyšla ven. Vítr mi příjemně fouká do vlasů, a šeptá mi do uší uklidňující zvuky. Dojdu do olomouckého parku, a najednou vidím, že naproti mně jde moje nejlepší kamarádka Zuzka. Jakmile mě spatří, rozeběhne se tak rychle, že si málem zlomí nohu, a vrhne se mi do náruče. „Ahoj Ellen, co tady děláš?!“, zavolá na mě Zuzka. „Ále, mamka mě vyhnala ven, že prý si místo čtení mám radši užívat slunce,“ odpovím naštvane, ale zároveň šťastně, protože po dlouhé době vidím svoji nejlepší kamarádku, která pořád jezdí někam na dovolenou, a mě tady nechává samotnou. A tak si spolu vyrazíme na zmrzlinu, dáme si i limonádu, a povídáme si o všem možném. Tak třeba jak se máme, jaká místa jsme od začátku letních prázdnin navštívily, jestli jsme si už našly přítele, nebo jen tak tlacháme o blbostech, které se dějí kolem nás. Už jsme ušly tak 5 kilometrů, a tak si sedneme na nedalekou lavičku, která osaměle stojí pod krásným, rozkvetlým stromem, jehož listy se vlní ve větru. Ještě chvíli jen tak sedíme, občas některá z nás něco prohodí, a pak se Zuzka se mnou roz-

loučí, protože jedou s rodinou už zase někam na výlet, a ona má být brzy doma.

A tak sedím na lavičce, poslouchám zvuky kolem sebe a kochám se krásnou přírodou kolem. Najednou mi zazvoní budík, aby mi připomněl, že si musím dát inzulin. Začnu štrachat v batohu, ale nemůžu ho najít. Nervózně z něj vytáhnu všechny věci, ale inzulin nikde, a s hrůzou si uvědomím, že jsem ho nechala doma na stole. Najednou mám pocit, že mi srdce vynechalo několik úderů, a protože zřejmě nemám jinou možnost, rozeběhnu se směrem k domovu.

Jenže v běhu nejsem zrovna moc dobrá, a tak po chvíli lehce zpomalím, jenže pak mi dojde, že jestli nezrychlím, může to pro mě dopadnout velice špatně. Znovu se rozeběhnu, tentokrát nezpomalím, i když mi to dělá velký problém, a pomalu se blížím k domovu. Jenže jak už jsem zmínila, se Zuzkou jsme ušly tak 5 kilometrů cesty, takže uběhnout takovou dálku je pro mě velice namáhavé. A tak se rozhodnu zavolat mamce, aby si pro mě přijela. Vytáhnu z kapsy telefon a vytočím její číslo. Chvilí to zvoní, jenže mamka to nezvedá. Proto se rozeběhnu znovu, ale najednou se mi podlomí kolena, a zničehonic ležím na zemi. Vím, že musím běžet dál, a tak se pokusím zvednout, ale výsledkem je můj další pád. Rozhodnu se znovu zavolat mamce, která to opět nezvedne, a tak zkusím poslední možnost, která mě napadá. Vytočit číslo 112. Po asi dvou zazvoněních to někdo zvedne, já mu rychle vyklopím, co se děje, kde jsem a ve chvíli, kdy dokončím větu se mi zatočí hlava, a najednou jako by svět kolem mě přestal existovat.

Všechno před mýma očima je najednou pryč a já si uvědomím, že už nikdy nespátřím denní světlo a že už budu navždy odpočívat v pokoji. Sice mě vždycky zajímalo, co se děje po smrti, ale rozhodně jsem to nechtěla zjistit tak brzy. A to jsem ani nezmínila mamku. Ta se z toho úplně zhroutlí. Vždycky totiž říkala, že kdyby se mi nedej bože něco stalo, neví, co by beze mě dělala. A mně se po ní bude taky stýskat. Hrozne moc bych to chtěla změnit, jenže to bohužel nejde. A když se nad tím zpětně zamyslím, tak jen díky mé zatracené zapomnětlivosti se stalo to, co se stalo. A stalo se to také proto, že neumím moc dobře běhat, a mohla bych vyjmenovat ještě spoustu dalších důvodů proč. Ale to, co se na poslední chvíli stalo, už nejde změnit.

BLÁZNIVÝ TÝDEN

NATALIA STEINER

„Doufám, že už máš sbaleno, Sáro, nechťej mě naštvat!“

... vítejte v mé rodině, puntičkáři až do jednoho, tedy... vlastně až na mě, dalo by se říci, že jsem něco jako černá ovce.

„Však už jdu!“ Dobelhám se nahoru do svého pokoje a z největší skříně vytáhnou starý kufr, koukám, že dlouho neviděl světlo. Otevru šuplík, který skrývá moje trička a začnu je házet do zavazadla. „Měla by sis pospíšit, šneku,“ ozve se v chodbě.

... no, tohle je můj starší bratr John, nesnesitelnější snad už být nemůže, ani nechcete vědět, jak hrozný to je, když ho musíte poslouchat každý den, něco jako zaseknuté rádio.

Dohodím ručník a polštář a pak se snažím kufr zavřít, nejdříve si na něho sednu a když ani tato metoda nefunguje, zkrátka na něj skočím, poté co dosáhnu cíle, seběhnu schody a předám ho rodičům. „Zvládlá jsi to, jsme na tebe hrdí,“ oznámí mi táta než se vydá k autu.

... a tohle jsou moji rodiče, vždy dělají jako bych si ani sama nedokázala vyčistit zuby, a vy nikdy nevíte, jestli to myslí vážně nebo ironicky.

Večer ještě pomůžu mamce s úklidem a následně se vydám směr postel.

„Sáro, vstávej, tak dělej, zaspali jsme!“ budí mě John. „To nemyslíš vážně, my nikdy...“ Ani mě to nenechal dopovědět, chytl mě za paži a začal mě stahovat dolů z postele. Dokonce ani snídani jsem nedostala. Jeden pozitivní výsledek, to ale mělo, vidět rodiče, jak poprvé nestíhají a pobíhají po celém domě, bylo opravdu legrační.

Letiště praskalo ve švech. Lidé se zavazadly se lepili jeden na druhého. Nemohli jste ani couvnout, hrozilo totiž, že byste do někoho vrazili. Začínala jsem se ztráct.

„Vážení cestující, poslední výzva k nástupu na letadlo FR6589 se směrem letu Řecké Athény,“ ozvalo se. John chytl mou ruku a začal mě rychle odvádět kamsi pryč. Najednou jsem se objevila u letadla. „Jdi už dovnitř, rodiče hned přijdou,“ řekl mi a já nastoupila.

...když někam jedete, myslím, že každého přepadnou na chvilku myšlenky na to jestli něco nezapomněl nebo tak a jak jsem nad tím tak přemýšlela, ptala jsem se sama sebe co jsem vlastně udělala s kufrem.

Když jsme přistáli, moje teorie se potvrdila. Všichni si odebrali svá zavazadla a zbyl jen prázdný jezdící pás... bez toho mého!

„Sáro? Kde máš kufr?“ ptá se mě táta. A je to tady, myslím, že je čas půjčit si Merlinův neviditelný plášť. „Já jsem ho asi někde nechala...“ odpovídám nejistě.

„Jo tak tys ho někde nechala? To je sice hezký, milá zlatá, ale jak ho chceš získat zpátky, umíš se snad teleportovat?!“ Koukám, že tátovi za chvíli rupnou nervy.

...to nechcete zažít.

„Sárinko, určitě vymyslíme, jak tě z té šlamastyky dostat,“ oznámí mamka. „No to teda nevymyslíme, když je tak chytrá, že nechává kufr někde v prostředku letiště, tak ať to vyřeší sama!“ Myslím, že poslední slovo jasně zaznělo.

Po chvilce kolem nás prošla žena s tmavě modrou uniformou a šátkem kolem krku, měla ho uvázaný skoro jako pionýři, o kterých mi minulý týden vyprávěla babička. Její oblečení napovídalo, že to nejspíš byla letuška, zkrátka součást personálu. Přidám do kroku, abych ji dohnala. „Omlouvám se... Dobrý den... Mohla byste mi pomoci?“ říkám hlasitě. Dál se prodírám davem, dokud se nedostanu k ní co nejbližší. „Ahoj, co potřebuješ, kde máš rodiče?“ ptá se mě klidně. Upřímně, věděla jsem, že tato otázka padne jako první. „Jsou támhle vzadu, vidíte,“ ukážu a pokračuji, „víte, já jsem nechala svůj kufr na pražském letišti a nemám, jak ho sem dostat, pomůžete mi?“ Chytne mě za ruku a začne mě odvádět k rodičům, poté si spolu začnou povídat, ustoupím a sednu si na nejbližší sedačku.

...byla docela měkká, věděli jste, že letištní sedačky nejsou tvrdé? Nejspíš to je vzácnost.

Po dlouhém čekání na rodiče jsme se konečně dostali na hotel. Pokoj byl malý, jeho křiklavě oranžová barva mě děsila a na oknech visely už vybledlé zelené okenice. Kýčovitě, ale celkem útulné.

Po krátkém odpočinku jsme vyrazili na prohlídku města. Procházeli jsme uličkami, které lemovaly krásné historické domy. Zašli jsme i na pláž. Dočervena zbarvené nebe nad mořem mě fascinovalo. Při cestě zpátky jsme se zastavili poblíž letiště. „Sáro počkej tady ani se nehni,“ rozkázal táta a dodal, „Johně hlíděj ji, jasně?“ Potom se otočili a zmizeli za budovami.

Když se začínaly objevovat jejich stíny, něco bylo jinak, táhli za sebou... můj kufr! Nikdy bych neřekla, že budu tak nadšená při pohledu na svoje ošoupané zavazadlo.

Při příchodu na pokoj jsem myslela jen na jedno, jak už půjdu do teplé sprchy. Až jsem to učinila, začala jsem hledat své pyžamo, prohrabala a vysypala jsem snad celý kufr a nic, zapomněla jsem na něj...

Jak jsem tak skládala ten nepořádek, zjistila jsem, že další věc, která chybí, je můj zubní kartáček. Musela jsem si tedy poradit jen se zubní pastou a spát jsem šla v mámině tričku. Začínalo to být horší a horší.

Naštěstí jsem ráno měla mnohem lepší náladu, zašli jsme do blízké restaurace na snídani a poté se rozhodli, že půjdeme na pláž, na to jsem se opravdu těšila. Táta vytáhl velkou letní tašku. Dala jsem do ní deku a svůj ručník a když jsem chtěla přidat i plavky, má smůla opět triumfovala, žádné jsem neměla, vše zůstalo v mém pokoji plném nepořádku. Z krásné dovolené se stává noční můra. „Zapomněla jsem na plavky!“ křikla jsem našťavaně. „Ale polštář a plyšáka máš co?“ odpověděl mi táta. To se dalo čekat. A upřímně, měl pravdu.

...tak tohle byla má rodina, puntičkáři až do jednoho, dnes již můžu říct, že i včetně mě. Jak se to stalo? Trvalo mi to, ale konečně jsem pochopila, že dělat věci na poslední chvíli se opravdu nevyplácí... no kdo by to řekl, já před týdnem rozhodně ne.

KLAP!

ŠTĚPÁNKA ŠIMONOVÁ

Zase si lehla doprostřed cesty a je jí úplně jedno, že spěchající členové rodiny o ni zakopávají a hrozí jí nebezpečí úrazu. Možná nám tím kočka chce naznačit, že ještě nedostala žádný pamlsek, ale na její rozmazlování teď nezbyvá čas.

„Proč ses nenachystala už včera?!“ slyším vyčítavé hlasy.

Ono je dost demotivující chystat se na den, který byste nejraději vynechali.

Kočka naše šarvátky a přípravy dokonale ignoruje. Nechápe, že někam pospícháme a zase nestíháme, nebo jen nezájem přesvědčivě předstírá. Konečně se dostáváme ke dveřím a překotnému obouvání. Kočka nás následuje a mňoukáním na sebe upozorňuje:

„*Haló! Kam jedete? Já ještě nedostala pamlsky a nikdo mě nevykartáčoval!*“

„Ahoj, ty moje pusinko Pružinko!“ rozloučím se a pohladím ji po hlavě. Nechá se polaskat, ale pak se otočí a důstojně odkráčí pryč. Lehne si a labužnicí mhouří oči. Ta má ale štěstí – může si spát a nemá nic na práci, pomyslím si, když zavírám dveře.

KLAP!

„*Konečně jsou pryč!*“ oddechla si kočka Pružinka téměř podrážděně a svižně se vymrštila na nohy. Teď však není čas na žádné hořekování, musí nasadit decentní úsměv a vydat se ven. Co by tomu řekly ostatní kočky, kdyby se ukazovala na veřejnosti celá naježená.

Dámy ze sousedství ji už hodnou chvíli očekávaly, ale nikdo ji za pozdní příchod nekáral. Všechny věděly, že na pravou osobnost se musí čekat. Přeci by bylo naprosto nepřijatelné, kdyby taková primadona přišla s předstihem a musela by čekat na ostatní.

A Pružinka primadonou byla.

„*Mohu vám nabídnout trochu mléka bez laktózy, madam?*“ zeptala se Admi, která měla na starosti obsluhování koček a graciózně při tom naklonila hlavu.

„*Ano, budete laskavá,*“ přikývla Pružinka a přiblížila tlamičku k talířku, aby mohla usrknout. Kočky opět otevírají vášnivou diskuzi, lížou mléko anebo své chlupy, aby vylepšily svůj zevnějšek.

Počínaje rozhovorem o kuřecích konzervách, přes tetu sestry Micčiny matky, až téma skončilo u nedodělaných činností všech přítomných.

„*Dnes, když jsem si lízala pozadí,*“ začala rozrušeně vyprávět Tlapka, „*byla jsem nevhodně vyrušena letící mouchou. Samozřejmě ta bestie musela být okamžitě chycena a sežrána. K čištění jsem se však už nedostala.*“

Pružinka se začínala nudit. Tohle téma ji nebavilo, protože ona si nemohla vzpomenout na žádný případ, kdy něco nedodělala, a tak nemohla do diskuze

příspěť žádnou vzpomínkou. Začala uvažovat nad tím, jestli si nemá něco vymyslet, aby se také mohla dámám pochlubit. Rozhodla se, že tahle malá lež se ani lží označit nedá, a tak mňoukla:

„K prokrastinaci vám mohu říct své. Já odkládám věci pořád. Třeba teď píšu svůj životopis, aby nás lidé lépe chápali, ale pořád nemám závěr.“

Kočky na ni poulí oči a netají se svým úžasem, z čehož si však Pružinka nedělá těžkou hlavu a pozornost si vysloveně užívá, je na okukování obdivovatelů zvyklá.

„To byste ale měla pokračovat v psaní a knihu nakonec vydat!“ doporučila Filipína.

„Jak je to rozsáblé?“

„Má to 479 stran!“ vymyslela si náhodné číslo novopečená spisovatelka bez jakéhokoliv uzardění.

„A jak dlouho na tom pracujete?“ ozve se do výdechů překvapení Tlapčín hlas.

„Už pátým rokem,“ řekla Pružinka, která tento čas považovala za enormní dobu psaní knihy, tím pádem počítala nejen s vypoulenýma očima, ale i pootevřenými tlamičkami a slovy: „Fascinující!“

„Ale tak dlouho nejste na světě,“ vydechne Admi a dramaticky přivírá oči. Ale ve lhaní a přetvářce nemá tahle temná stránka Pružinčina charakteru konkurenci, s odpovědí tedy dlouho neváhá:

„Navázala jsem na studii své matky, ale nyní už na tom tučném příběhu pracuji jen já.“

„A dáte nám to přečíst, vážená dámo?“

„Až budu mít závěr,“ usmívá se kočka, která si zatím neuvědomuje svůj nesplnitelný příslib. *„Udělám vám autorské čtení.“*

Tato informace některé kočky vztyčí na tlapky. Ony se ještě s žádnou autorkou takto velkolepého kočičího díla nesetkaly.

Pružinka je zasypávána radami k závěru a prosbami o zakomponování těchto mléčných dýchánek do knihy. Filipína ji dokonce žádá o autogram, a i stydlivá Mišel rázem touží po rozhovoru.

Když je mléko vypito, jdou dámy na procházku. V čele jde samozřejmě Pružinka, které dochází nápady, jak své imaginární dílo ještě vyzdvihnout, ale není to třeba. Stejně se v houfu nemluví o ničem jiném. Občas kočky potkávají zná-

mé, a tak se s nimi zdraví a zastavují se na kus řeči, dnes je samozřejmě hlavním tématem vznikající bestseller. Když to Tlapka nadšeně vypráví už asi sedmému kocourovi a leccos si přibarvuje, začíná se Pružinka obávat okamžiku, až se ta malá nepravdivá historka vyvine v nafouklou lež a praskne. Snaží se těch otravných myšlenek zbavit, ale nenapadá ji nic jiného než se dámám přiznat, na což samozřejmě nemá odvalu, a ani se jí nechce opouštět své nově nabyté postavení. Zkouší změnit téma, k tomu se však rozhovor nestáčí. Jediné vysvobození je, že už je čas se rozloučit. Udělám to příště, opakuje si v duchu Pružinka a odděluje se od ostatních s falešným úsměvem, kterým se však snaží oklamat hlavně sama sebe.

Když pak kráčí po cizích zahradách, připadá si mizerně.

„*Neměla jsem si nic vymýšlet!*“ mluví si pro sebe.

Lituje se dlouho a naříkavě mňouká. Občas se ji někdo pokusí trefit obuví nebo jiným předmětem, který má člověk zrovna po ruce, když potřebuje utišit kvílící kočku. Jde tam, kam ji packy nesou a mléko, co vypila s ostatními kočkami, se jí obrací v žaludku.

Když jí na mysl přijde, že by se měla vrátit domů, uvědomí si, že netuší, kde se nachází. Rozběhne se, ale podvědomě ví, že uhání špatným směrem. Otočí se, ale pocitu ztracenosti a bezmoci se nezbavila.

Co když je na území nějakého cizího kocoura? Nebo psa?

Naštěstí však pomoc není daleko. Oslovit nejbližší kočku, kterou vylákal soumrak a příležitost k lovu, není situace, se kterou by si Pružinka neporadila.

„*Dobrý den,*“ osloví dámu, která je na její vkus trochu pocuchaná.

„*Nevíte, kde se nacházím?*“

„*Asi daleko,*“ řekne společensky nepřijatelným tónem hlasu kočka.

Po šlapání na bludný kořen, po honičce se smečkou psů, střetem s rozzuřenou bachyní i zapletení s FBI Pružinka proskakuje do domu a smykem si lehá na svůj fialový polštářek se zlatě vyšíváním jménem a podobenkou. O tomto dobrodružství vám však poví příště. Je ještě trochu zadýchaná a v hlavě jí víří myšlenky. Stihla se vrátit.

KLAP!

To byl vážně příšerně náročný den. Shazuju ze sebe batoh a zadívám se na kočku, která leží tak, jak jsme ji opustili. Ona se pomalu protáhne a jde ke mně.

„Ty se máš! Celý den ses tu mohla válet a nic nedělat,“ hladím ji. Podívá se na mě trochu dotčeně, jako by říkala:

„*To se teda pleteš.*“

Pak si vezmu hřeben a chystám se kočku pročesat.

„Nezapomeň se nachystat na zítřejší den!“ volá máma.

„Ano!“

„Ať to nedopadne jako dnes!“

„Ano!“ zavolám, ale stejně vím, že to dneska dělat nebudu.

Zívnu a podívám se na kočku.

„A tebe taky vyčešu až zítra.“

Vydávám se spát a Pružinka se za mnou dívá, v pacičkách si převrací kuličku, kterou objevila pod gaučem. Když se ozve klapnutí dveří, kočka zašeptá do ticha:

„*A já tu knihu nechám na příští generaci.*“

ČAROKRÁSKA

ESTER ŠTEFANOVÁ

Čtvrtek, večer ve 20:35

Dneska jsem nehrála na klavír. Ale co, hodinu mám až v úterý. A navíc musím vrátit knížku do knihovny a jsem teprve v půlce. A měla bych ještě zalít kytky. Ale co, vypadají, že jsou v pohodě. To počká do zítřka.

Pátek, ráno v 9:25

Knížka může jít do knihovny, ale je tu ještě druhý díl a je to velmi napínavé... Dneska mám zpěv. Musím si zabalit notičky! Ale já to udělám těsně před odjezdem... A načnu tu knihu... A neříkala jsem, že musím ještě něco udělat...?

Asi jo, ale nevím, co to bylo. Ále, to určitě není důležité, když jsem na to zapomněla. Je tu však něco, co musím udělat hned. Zjistit, jestli je Čarokráska i v tom druhém dílu té knihy.

Pátek, dopoledne v 10:10

Teď mě napadá, že jsem necvičila na klavír... proběhlo mi hlavou.

Máma mi snad čte myšlenky: „Týno, běž si zahrát na klavír!“

„Mami, to počká! Klavír je až v úterý!“

„Tak si připrav oblečení a noty!“ nedá se odbýt máma.

„To stihnu! Zpěv mám až v jednu,“ odpovídám a zvědavě listuji dalším dílem knihy. Jo, Čarokráska je hned v druhé kapitole. Super! Přečtu si jen tenhle kousek...

Po obědě ve 12:00

Máma volá z kuchyně: „Týnko, zabal si notičky na zpěv a věci, které potřebuješ s sebou.“

„Jo, jo, mami, to je hned.“ Nejdřív se obleču. Chtěla bych si udělat ten pěkný účes, jako posledně!

12:15

Máma volá: „Týnko?! Už jsi oblečená?“

„Ne mami, já nevím, co si mám vzít na sebe!“ odpovídám jí.

Máma si ví vždycky rady: „Vezmi si ty modré šaty s kopretinami.“

„Tak jo. Ale já nevím, kde jsou!“ bezradně se rozhlížím po pokoji.

„Jsou na pračce!“ volá už dosti netrpělivě máma z předsíně.

Letím do koupelny a soukám se do šatů. Jenom pozor, abych si zase nerozcučala ten účes!

12:30

„Tak už jsi hotová? Musíme jet!“ ptá se nervózně máma.

„Ještě nemám zabaleno!“ omluvně pípnu a letím zpátky do pokoje.

Máma už si bere kabelku a klíčky od auta a vychází ze dveří. „Čekám na tebe v autě!“

12:37

„Ještě noty...“, „zarazím se ve dveřích pokoje, „kam jsem je jen dala?!“ Máma už startuje auto.

„Už je mám!“ zajásám a chňapnu štos not, co leží u klavíru. Nasedám do auta a máma vyráží jako Enzo Ferrari.

„Posledně jsme tam 5 minut kroužily, než se nám podařilo zaparkovat, tak snad to stihnem!“ strachuje se máma.

12:55

Naštěstí jsme našli místo k zaparkování hned před školou. Takže schody do třetího patra nemusíme brát po dvou a důstojně je vyšlapeme, aniž bychom se zadýchaly.

„Říkala jsem, že to stihneme!“ špitnu mámě, když čekáme před dveřmi učebny, ze které se ještě linou dosti prapodivné tóny jakéhosi hudebního nástroje. Měl by to být klavír?

Za chvíli se dveře otevrou a vychází z nich Matyáš v pruhovaném tričku. Tváří se kysele.

„Příště víc cvičit!“ volá za ním učitelka a už se věnuje nám. Pozdravíme se, já vejdu do učebny a máma odbíhá, aby si něco vyřídila na poště.

13:00

„Tak, nejprve se rozezpíváme a pak si dáme tvé oblíbené ukolébavky,“ zavolí učitelka a zasedne ke klavíru.

„Va, va, va, va, va, va, va, va, váááááááá!!!“

Zní učebnou a já se pokouším postupně zdolávat jednu oktávu za druhou.

„A teď si připrav USPÁVANKU PRO DCERKU,“ řekne učitelka.

Prohledávám tašku a pak nešťastně pípnu: „Já jsem si asi tu uspávanku nevzala.“

„No tak tedy dáme USNULA PANENKA,“ zkouší učitelka druhou možnost.

„Tu taky nemám, ale vzala jsem si PRINCI MŮJ MALIČKÝ SPI.“

Učitelka vyvalí oči, zhluboka se nadechne a zase vydechne a pak řekne: „Tak sem s ní. Sice jsme ji zpívaly před půl rokem, ale uvidíme, jak se ti za tu dobu usadila.“ Podávám noty učitelce a zkouším rozpomenout se, jak jsme to před půl rokem zpívaly. Moc mi to nejde. Mám pocit, že kdyby učitelka mohla, sežrala by mě jako Adéla.

14:00

Po hodině dává učitelka zpěvu mamce kázání: „Ať si Týnka příště zabalí všechny noty, prosím vás, ano?!“

Máma se na mě podívá, nadzdvihne jedno obočí a odpoví učitelce: „Ano, dohlédnu na to!“

Cestou po schodech ze školy žehlím situaci: „Jakmile dorazíme domů, zahraju si na klavír, jo, mami?“ Máma se jen lehce pousměje. Cestou v autě už přemýšlím nad tím, co nového zase Čarokráska vyvede...

**CENA IVONY BŘEZINOVÉ
2023**

**VÍTĚZNÉ PRÁCE V KATEGORII
15-18 LET**

NOČNÍ LET

ZUZANA BAČOVÁ

Stres, smutek a ten špatný pocit v břiše. To je to, co cítíte, když musíte v půl druhé ráno vstávat, kvůli pichlavému zvuku budíku, který ne a ne přestat, musíte zabalit pár posledních věcí a opustit hotelový pokoj, který byl posledních čtrnáct dní vaším náhradním domovem. Přesně tyto pocity sdílela čtyřčlenná rodina Krausových. Den se ještě ani neprobudil, ale oni už museli být na nohou. Běhali z pokoje do malé koupelny a z koupelny zpět do pokoje. Sbírali ty věci, které zapomněli sbalit, a dávali je do posledního nezamknutého kufru, aby již mohli vyrazit na dlouhou cestu. Stresující situace se obešla bez horších následků, až na to, že pasy celé rodiny byly na dně toho největšího kufru. Poté, co se rodina dlouhými chodbami hotelu dostala až na recepci, kde odevzdali hotelovou kartu a vyfasovali každý menší tašku se svačinou označenou logem hotelu, zjistili, že mají deset minut časovou rezervu a začali vybalovat kufr a hledat v něm pasy. Akce byla úspěšná, ale stejně se sdílená nervózní nálada nezměnila. Darja, mladší z dětí, se pokoušela ještě na pár minut usnout v křesle na recepci, protože přece jenom nebyla jakožto osmiletá dívenka na takovéto zvláštní vstávání uprostřed noci vůbec zvyklá. V jedné ruce držela svého růžového jednorozce, který s ní musel cestovat a zabíral v jejím batůžku nejvíce místa. Teď se k němu přitulila a přivírala únavou oči. Batůžek měla položený vedle sebe na koženém křesle, ale z ničeho nic ho někdo přemístil. „Darku!“ okřikla Darja svého staršího bratra. Darek se chvíli předtím snažil být statečný a předstíral, že není unavený, teď si šel sednout ke své mladší sestřičce do křesla. „Nech mě, já chci spát!“ ohradil se Darek. Tatínek ale dětem oznámil, že by měly vstát, protože autobus, který je má dopravit na letiště, už čeká před hotelem.

Rodinka musela popadnout všechny kufry, batohy, děti a přemístit je do autobusu. Venku sice byla tma, ale i přesto bylo nesmírně teplo. Když vstupovali do autobusu, pocítili všichni nepříjemný chlad z klimatizace. „Z toho budeme mít akorát tak angínu!“ stěžovala si maminka, „Okamžitě si oblečte mikiny!“

„Neplaš a radši se dívej z okna, takové krásy už zase dlouho neuvidíš,“ navrhnul jí tatínek. Maminka se obrátila směrem k oknu, ze kterého ve tmě nebylo vi-

děť vůbec nic, a hned jí to došlo: „Tatínek umí vtipkovat i ve dvě ráno, všimněte si, děti.“ Jenže děti už si ničeho nevšímalý. Jak Darek, tak Darja už dávno spali. O hodinu později je museli rodiče vzbudit, protože autobus konečně dojel na letiště. Rodiče po výstupu z autobusu spočítali děti a kufry, počty seděly. Darja však začala vzlykat zrovna ve chvíli, kdy se autobus rozjel pryč a nebyla schopná ani mluvit. „Maminko, co se stalo Darje?“ staral se tatínek. Maminka pohlédla na svou uplakanou dceru, když Darek vykřikl: „Jednorozec! V autobusu!“ A tatínek se neskutečnou rychlostí rozběhl za autobusem a mával rukama.

Když autobus zastavil a vystoupil z něj malinký řidič, který mluvil zvláštní řečí, a tatínek se mu snažil všelijak vysvětlit, že růžový jednorozec jeho dcery zůstal v autobuse. Jelikož řidič uměl hovořit pouze svým jazykem a tatínek měl základy německého jazyka a anglicky uměl jen barvy, domluva trvala dost dlouho, ale nakonec ho řidič prostě pustil do autobusu a za malou chvíli se tatínek vrátil s plyšákem v ruce. Řidič se začal smát a bylo vidět, že mu tato příhoda zlepšila den. Darja skočila tatínkovi okolo krku a dala svému jednorozci pusku.

Všichni se cítili unavení, ale ještě museli projít letištními kontrolami, a to nebyl s dětmi snadný úkol. I když byly obě velmi vysílené, pořád se na něco vyptávaly. Rodiče po osmdesáté první otázce, když se Darek zeptal, proč si nesmí vzít do letadla pitíčko, vyhlásili soutěž: „Bobřík mlčení pro děti!“ Dětem hra vydržela asi deset minut. Po všech těch přísných kontrolách se konečně rodinka usadila na židlích blízko ještě uzavřeného vchodu do letadla. Děti seděly jen chvíli a pak se vydaly z velkých oken pozorovat přistávající a odlétající letadla. Když zrovna žádné letadlo neletělo, děti se smály malým i velkým autům, která po obrovské letištní ploše jezdila a blikala. Dětem se nejvíc líbili pánové v reflexních vestách, kteří se těmi auty přepravovali. Čas na letišti teď už docela plynul a otevřel se již i vchod do letadla. Stály před ním hezky učesané a nalíčené ženy v uniformách, které kontrolovaly letenky pasažérům. Rodiče se do dlouhé fronty lidí nechtěli tlačit, a tak poklidně všichni seděli.

Děti si potřebovaly ještě před nástupem do letadla dojít na záchod, tak šel tatínek s nimi a maminka zatím hlídala batůžky. Nejdřív nemohli záchod najít, ale pak zjistili, že dlouhá fronta, která stála poměrně daleko od té jejich, nebyla fronta do jiného letadla, nýbrž na toalety. „Tatí, já už to vážně nevydržím!“ pištěla Darja. Stáli dalších pět minut ve frontě, a když se dostali blíž k cíli, tatí-

nek spatřil jejich záchranu, záchod pro invalidy. Tatínek se trochu podivil, když předtím neviděl nikoho jiného využít tuto možnost, ale moc se nad tím nepozastavoval a poslal děti do kabinky. Darja by tam nedokázala jít sama, tak šli do kabinky společně s Darkem. Darek byl sice jen o dva roky starší, ale bral roli staršího bratra vážně. Vždy se cítil jako ochránce své sestry, jenže poté, co si děti umyly ruce a dveře kabinky nešly otevřít, začal se bát i on. Řekl si, že si musí asi ruce víc vysušit, aby šlo kulatou klikou lépe otočit. Věděl, že dveře nebyly zamčené, a že za nimi napjatě stojí jejich tatínek, ale i tak ho popadala panika. Darja začala okamžitě pištět a křičet. Darek bouchal na dveře, a přitom si všiml, že jsou nějakým způsobem poškozené. „Táto!“ zakřičel.

Mezitím maminka seděla pořád u vchodu do letadla. Fronta už dávno zmizela a maminka začínala mít obavy. Po chvíli se rozezněl rozhlas: „Family Kraus!“ Maminka nevěděla, jestli slyšela dobře, ale zanedlouho se zvuk ozval znovu. Už si byla jistá a měla veliký strach. Nechápala, co se mohlo zbytku její rodiny přihodit.

Tatínek zatím odpověděl svému synovi přes dveře: „Co se děje? Ať Darja přestane pištět!“ Tatínek pochopil, co se přihodilo, a pokoušel se dveře otevřít. Darek z druhé strany už naprosto vysíleně dveřmi lomcoval. Nešlo to. Dveře se pořád neotevíraly, Darja se v jednu chvíli zvedla ze země, přestala pištět a šla Darkovi pomoci. Nejdřív tlačila s ním do dveří, ale bez výsledku. Poté se chopila zvláštní kulaté kliky a začala s ní točit, kam jen to šlo. Darek se opřel do dveří velkou silou a konečně dveře povolily a děti byly vysvobozeny.

Pak už se jen Darek a Darja chytily tatínka za ruce a běželi s ním zpátky dlouhou cestu až k mamince, která byla už vystrašená k smrti. Na poslední chvíli vzali všechny batohy a vběhli do vchodu letadla.

V letadle si dlouho o svém zážitku vyprávěli a pak spokojeně usnuli. Rodina měla před sebou ještě dlouhou cestu.

ÚTĚK Z ELEKTRONOVÉ VAZBY

NELA FABÍKOVÁ

Život v krystalové mřížce kovu¹ a práce v elektronovém plynu². Na jednu stranu zasloužilá práce, na druhou úmorný život. Sám vám o tom mohu dost povědět, jenže já nejsem vázaný elektron, který by pouze mohl stát na místě. Nejsem vázaný elektron³, který má ve svém životě stabilitu. Jsem delokalizovaný valenční elektron, zkráceně DaVe 12, ale všichni mi říkají Dejv. Koneckonců pro vázané elektrony jsme všichni jen Dejvové, protože nikdy na místě nezůstaneme tak dlouho, aby na nás někdo dokázal najít něco, co by nás odlišilo od ostatních.

Můj den nemá začátek ani konec, spánek je pro mě cizím slovem, dokonce ani odpočinek pro mě neexistuje. Každý svůj „den“ strávím neustálým pohybem krystalovou mřížkou a elektronovým plynem, ani na chvíli se nezastavím, nakonec ani nemám proč. Necítím únavu ani námahu. Nejsem ospalý ani se nezadýchávám. Jediné, co cítím, je závist, která se víc a víc stupňuje pokaždé, když se pohybuji kolem některého z vázaných elektronů a když vidím, jak tak spokojeně zůstávají na místě a jak si povídají se svým kruhem přátel.

„Zdravím! Přijde mi, že jsme se už dlouho neviděli!“ zvolá najednou jeden z vázaných elektronů neboli jeden z Věček, jak se jim říká mezi námi Dejvy.

„Dobrý den! Ano, vskutku už jsme si dlouho nepromluvili. Mrzí mě to, ale čas je neúprosný...“ zavolám na něj zpátky. Mluvil vůbec na mě? Asi ne. Ale mění to něco? Každý Dejv vypadá identicky, takže na tohle by mohl odpovědět kdokoliv, ale stejně by to pro Věčko nic neměnilo.

O pár chvil později jsem stále proplouval elektronovým plynem, ostatně jako vždycky, ale z nějakého důvodu se mezi Věčky vznášelo i něco jiného než elektrony delokalizované. Dalo by se to popsat pouze jako nějaká podivná atmosféra, předzvěst změny. No, co už, změny v atomu nejsou nějakou velkou zvláštností, a tak jsem se nad tím jen na chvíli pozastavil a plul dál.

1 Množina určitých myšlených bodů, pomocí nichž se popisuje struktura krystalu neboli vzájemná poloha částic v krystalu.

2 Tvoření snadno pohyblivými elektrony, které díky své pohyblivosti snadno přenášejí nejen elektrickou, ale také tepelnou energii.

3 Elektrony v molekule, iontu nebo pevném kovu, které nelze přiřadit jedinému atomu či kovalentní vazbě.

Zbytek mé trasy uběhl docela rychle, brzy už jsem se obracel a vyrazil dál. Po cestě jsem prohodil pár slov s některými z částic obývajícími elektronový obal. Můžu tomu však vůbec říkat trasa? Smyslem mé práce je chaotický pohyb kolem elektronového obalu – to jen na okraj, pokud by vás to zajímalo...

Nějakou dobu byl klid. Nic se nedělo. Všechno bylo tak, jak má být. Najednou se celý prostor začal třást tak moc, že se podle mě muselo třást i samotné jádro atomů. Nastal chaos. Ne ten „normální“ druh chaosu, díky kterému je všechno v normě. Nastal chaos, který všechny a všechno vyvedl z míry. A pak bylo ticho. Klid.

Notnou chvíli mi trvalo, než jsem se vzpamatoval a než jsem si uvědomil následky způsobené otřesy. Celý svůj život jsem strávil v pohybu. Od svého vzniku jsem se nikdy nezastavil. Dokážete si tedy představit to překvapení a ten šok, který jsem pocítil, když jsem si uvědomil, že stojím na místě. Elektronový plyn se zastavil.

Bylo zřejmé, že jsou všichni minimálně stejně zmatení jako já, ale nikdo nepanikařil. Nikdo nekřičel, ani nemluvil. Všichni se jen rozhlíželi kolem sebe. Nevím, jak dlouho trvala tato tichá strnulost. Ticho však ustalo a Věčka, pro která to až taková změna nebyla, se rozmluvila a horlivě se začala hádat. Zato každý Dejv v dohledu se tvářil zmateně nebo ztraceně. Koneckonců se nám ztratil smysl naší existence. Mě to ale nijak netrápilo! Vlastně jsem nemohl být šťastnější. Konečně jsem měl stabilitu, po které jsem tak toužil. Konečně jsem se mohl zastavit.

Jelikož nikdo neví, na jak dlouho nebo proč se elektronový plyn zastavil, a já sám s tím také nic nezmůžu, nikomu nebude vadit, když si budu užívat momentu, ne?

Poprvé ve své existenci jsem zažíval to, čemu se v lidském světě říká odpočinek. Ale asi mi to nebylo přáno...

„Vypadáte, že si tuhle situaci velmi užíváte!“ ozvalo se vedle mě a já byl svou slušností nucen se otočit a odpovědět. „No ano! Zase, kdo by si to neužíval, že? Není to tak, že by mě tahle situace neznervózňovala, ale konečně jsem se poprvé zastavil. No není to krásné?“ odpověděl jsem Věčku a v duchu jsem se modlil, aby tahle konverzace nebyla dlouhá, protože jsem se chtěl vrátit zpět do bezpečí svých myšlenek. Jestli existuje nějaká výhoda neustálého pohybu, je to nedostatek času na to, aby nastalo trapné ticho.

„Vaše názory vám brát nebudu, ale každý Dejv má aspoň zajímavý život,“ řekl Věčko, a i když jsem se usilovně snažil najít náznak toho, že se mi vysmívá, nenašel jsem nic jiného než prostou upřímnost.

„Očividně jste nikdy nebyl Dejvem, to byste pak takhle nemluvil!“ odpověděl jsem mu s lehkým smíchem. „Možná to vypadá zajímavě, ale garantuji vám, že každý z nás touží po stabilitě, a té jsme teď dostáhli!“ pokusil jsem se mu to vysvětlit, ale můj nový společník nevypadal zrovna přesvědčeně.

„A vy jste zase nebyl nikdy vázán na jednom místě, třeba teď poznáte, jaké to je... A nakonec budete rád, jestli se vrátíte ke svému původnímu životu,“ odvětil mile.

„To ještě uvidíme. Zatím si nedokážu představit, že bych se měl těšit, až zase strávím veškerý svůj čas tím, že se budu pohybovat kolem...“ poznamenal jsem skepticky.

„Podívejte se na to z té druhé strany, ze strany elektronu vázaného. Stabilitu sice má, ale taky se nikdy nikam nepodíval a nemá ponětí o tom, co se kolem něho děje,“ argumentoval můj společník. „Vy mi tvrdíte, jak je hrozné to, že s ostatními prohodíte nanejvýše pár slov, ale to je přeci dobré, ne? Znáte tady někoho, s kým mluvíte vážně nerad?“ zeptal se mě.

„Ano... samozřejmě,“ odpověděl jsem zdráhavě.

„Tak vidíte! A teď si představte, že byste musel vedle téhle částice být po celou svou existenci. Nebylo by vám to nepříjemné?“ upřeně se na mě zadíval.

„No, nepříjemné by to být mohlo, ale pokud bychom spolu měli strávit zbytek existence, věřím tomu, že bychom oba měli dostatek rozumu na to, abychom se alespoň ignorovali,“ odvětil jsem, a i když Věčko s mou odpovědí asi moc spokojené nebylo, rozhodlo se v konverzaci nepokračovat a raději ji převést na jiné téma.

Čas šel dál a já se se svým společníkem docela spřátelil. Až na neshody ohledně toho, čím život je horší, jsme si relativně dobře rozuměli. I když se mi to jen stěží přiznávalo, časem mi tohle věčné stání začalo připadat nudné, prozatím jsem si to ale nechal sám pro sebe. Elektronový plyn stále neproudil a spousta částic začala být nesvá nebo už přímo propadaly panice. Co se bude dít teď? Jak si můžeme být jisti tím, co se stane? Proč se proud zastavil? A obnoví se zase? To jsou otázky, které se rozléhaly celým prostorem, nikdo na ně ale nedokázal odpově-

dět. Ve dnech, kdy lehká panika dopadala i na mě, jsem uvažoval nad tím, jak se mají mí „přátelé“. Dokonce jsem se přistihl při tom, že jsem si přál, aby se všechno vrátilo do normálu. A i když jsem se těmto myšlenkám snažil bránit, pořád jsem se v nich jen ztrácel, víc a víc.

„Co budete dělat, až se proud zase spustí?“ zeptal jsem se najednou svého přítele.

„Až se proud zase spustí? Vy si opravdu myslíte, že se něco takového stane? A proč se vůbec ptáte? Vždyť jste říkal, že vám to takhle vyhovuje, ne?“ vyhrkl ze sebe rychle.

„Musím přiznat... že jste měl pravdu... když jste říkal, že mě to omrzí a že se budu chtít vrátit ke svému životu,“ přiznal jsem zahanbeně a čekal, že se Věčko začne každou chvílí smát. Nastalo však hrobové ticho.

„Proč?“ zeptal se po chvíli a v jeho hlase šel slyšet vztek.

„Proč? Asi mi chybí těch pár přátel, které jsem občas viděl a zase bych se chtěl podívat kolem! Nic víc v tom asi není,“ vysvětlil jsem mu a čekal jsem, že se usměje a nechá to plavat. Můj přítel však vypadal jen našťavaněji. Odpovědět mi už taky nestihl, protože najednou se zdálo, jako by vzduch v prostoru zhoustl a celková atmosféra se změnila.

Najednou otřesy začaly znovu. Podruhé. Teď však byly silnější než ty předchozí. Co tohle znamená? Bude všechno v pořádku, nebo se to ještě zhorší? Slyšel jsem křik ostatních částic, prosby o pomoc nebo o slitování... A pak vše ustalo. Proud se spustil. Ozvalo se pár zajásání a pak už jsem viděl, jak se první Dejevové dali zpět do pohybu. Už jsem se chystal rozpohybovat. Už jsem vítal zpět svůj starý způsob života. Už jsem se zase radoval, ale nestihl jsem to. Ten, kterého jsem považoval za přítele, se na poslední chvíli vytrhl z vazby a ukradl mi mé místo. Ukradl mi to místo, kterého jsem si konečně začal vážít, a ani se na mě při tom nedohlédl.

A tak jsem zůstal sám. Na samém okraji elektronového obalu, kde jen vzácně zabloudí nějaký Dejev. Marně jsem proklínal svou nerozhodnost a snažil se pohnout. Bylo to zbytečné. Tak tady jen můžu nehybně stát a přemýšlet nad šancí, která mi na poslední chvíli utekla.

IDEÁLNÍ IDEÁL

TEREZA HATLAPATKOVÁ

Krom toho, že si koušu nehty mám ještě jeden zlovyk. Vlastně ne, není to zlovyk. Dělán to naschvál, protože prostě chci. Ostatní to můžou považovat za zlovyk, ale já to dělám, abych je provokovala. Vždycky, když někam jdu a někdo na mě čeká, naschvál sedím doma o půl hodiny déle, abych na schůzku přišla pozdě. Ne, protože bych nestíhala. Mám nakroucené řasy, rudé rty, učesané vlasy, perfektní outfit. Ale já chci přijít pozdě. Proč?

Babička mi jednou vyprávěla příběh o pánovi, kterého znávala. Jako malá jsem nesnášela, když mi babička něco vyprávěla. Ten samotný příběh mě vždy zajímal, ale úplně mě dráslalo babiččino vyprávění. Ona se byla schopná v každé půlce věty zastavit a odbočit od tématu úplně někam jinam. Dokonce občas i odešla. Vlastně uvidíte sami až vám příběh převyprávím.

„No, to byl takový vcelku upravený pán. Ale neupravoval se proto, že by... počkej, musím zkontrolovat, jestli mají kočky co pít...“ babička odešla ven. Ano, přesně o tom jsem mluvila.

„Tak, jsem zpátky. Neupravoval se proto, že by chtěl vypadat dobře pro ostatní. Ale Micko, proč zas mňoukáš?“ babička se opět ke mně otočila zády. Tak a dost, budu vám ten příběh vyprávět bez babiččinyh záseků. Ušetřím vás toho, čeho já jsem nikdy ušetřena nebyla.

„Všechno mu bylo jedno, dělal si, co chtěl. A to se mi na něm šíleně líbilo, připadal mi kvůli tomu zajímavý. Možná protože já sama jsem nikdy taková nebyla a nacházela jsem v tom odpoutání od mého všedního života. Nezáleželo mu na ostatních názorech, ostatních myšlenkách. A už vůbec ne ostatních názorech a myšlenkách o něm. Byl tu prostě sám za sebe, a to bylo celé. Co ho ale hrozně rozčilovalo byl spěch. A jelikož žijeme v uspěchané době, měl pocit, že sem nepatří. Nebyl to žádný ufnukanec, ba naopak. Rád dělal rebelie, aby ukázal světu, že si za tím stojí. Chodil naschvál všude pozdě. A když přišel, ani se neomluvil, pokračoval v tom, co měl dělat. Proč by se měl taky omlouvat? Vždyť je to absurdní, stejně by život pokračoval tak jako tak úplně stejně. Nic by to nezměnilo. Tak co je na tom? Připadal si, že žijeme v zajetých ideálech, které nedávají smysl.“

Bylo tak půl hodiny po páté, schůzku měl mít v pět. Domluvil si rande s jednou dívkou, co pravidelně potkával v kavárně. Dost se mu zamlouvala, ale ani to nestačilo, aby nezpůsobil další zklamání. Seděla smutně na obrubníku s hlavou v klíně a plakala. Když to viděl, vůbec poprvé se mu stalo, že ho jeho protesty proti dnešní společnosti zabolely. Jako by mu někdo bodl dýku do srdce, a on se ještě styděl, že musí chodit na světě s kusem železa v hrudi. Asi poprvé v životě cítil empatii a lítost k jinému člověku. Byl to pro něj neznámý pocit. Přiběhl k dívce a obejmul ji. Ona to nechápala.

Bylo tak půl hodiny před pátou a dívka už stála u kavárny, kde měla domluvené rande s mužem, kterého tam pravidelně potkávala. I když schůzka měla být v pět, byla tu radši o půl hodiny dříve. Největší její strach a noční můra je přijít někam pozdě. Z čekání ji po chvíli bolely nohy. Bylo asi pět minut před pátou a jí se rozlítali motýlci po celém břiše z toho, jak byla nervózní. Deset minut po páté dostala záchvat úzkosti. Co když si ze mě jenom udělal srandu? Co když se mi teď celá kavárna směje, protože se všichni dívají, jak jsem byla naivní? Dokonce se poohlédla do oken kavárny, aby zkontrolovala, že jí její hlasy nenapovídají správně. Sedla si na obrubník, sundala podpatky a začala plakat. Styděla se, ale nemohla si pomoci.“

„Tak, holčičko, za půl hodiny přijde děda. Pojdme poklidit a uvařit večeri.“

„Neměl přijít už teď?“ divila jsem se. Když odcházel, řekl v půl sedmé. Zkontrolovala jsem si hodinky. Ano, je půl sedmé.

Babička se jen usmívala a mě došlo, o kom vlastně příběh byl. Došlo mi, že ti dva se nepotkali úplně nejšťastněji, ale proběhla tam určitá výměna emocí a zvláštní obdiv toho druhého. Děda se naučil chodit o půlhodiny dříve, ale vydrželo mu to jenom dva roky. Babička se s tím naučila žít a když někde opravdu potřebuje být na čas, nařídí dědovi hodinky o půl hodiny dopředu. Vzájemně se občas nedokázali pochopit, ale vzhlíželi k tomu druhému jako k bohu, protože by nikdy nic takového nedokázali. A to se dělo doteď. V té chvíli jsem si uvědomila, že toužím po tom samém. Aby mě někdo dostal z mojí reality.

VÁŽNĚ MILUJU SVOJI SESTRU TAK MOC NEBO MÁ MŮJ BRATR JEN HLOUPÝ SMYSL PRO HUMOR?

ISABELA JOSEFI

Věděla jsem, že je něco špatně už v tu chvíli, co mi vedle hlavy zabzučel telefon.

Probudila jsem se na zvonění budíku, nebo mi to alespoň jako zvonění budíku připadalo do té chvíle, než jsem svůj mobil otočila obrazovkou k sobě a pochopila, že mě žádné klidné ráno nečeká.

Z toho telefonu na mě vykoukla fotka mého bratra, kterou jsem vyfotila před pár lety na výletě v zoo.

Pořádně jsem se nadechla a hovor zvedla.

„Kde sakra jsi?“ Asi mi vybuchla hlava. Něco se muselo stát, bratr vždycky zastával přístup pacifisty – diplomacie a další věci, co stejně nikdy nefungují.

Chytila jsem se za hlavu a sedla si, tohle nebude jen tak. „Co se děje, že na mě křičíš už takhle po ránu?“

Chvilku se neozývalo nic, pouhé ticho, když vtom jsem uslyšela: „Řekni mi, že jsi nezapomněla, co je dneska za den.“

Jelikož moje hlava naprosto rezignovala na to, aby přemýšlela, tak jsem radši nic neříkala. Lepší mlčet než říct něco, co stejně ten druhý nechce slyšet, ne? No, asi jsem si to z nás dvou myslela jenom já.

„Chceš mi říct, že fakt netušíš?“ I když to byla otázka, tak to spíš znělo jako konstatování.

Pořád jsem mlčela.

„Amélie, je dvacátého třetího května. Chceš mi doopravdy říct, že jsi zapomněla na to, co ti Sofie připomíná už čtrnáct dní?!“ Abych pravdu řekla, byla jsem ztracená. Můj mozek se zkrátka ještě nestihl vzpamatovat ze včerejší party, na kterou mě pozval kolega, takže ta poslední věta prostě, ať už jsem se snažila, jak jsem mohla, nedávala smysl.

Proto jsem asi nakonec z pusu vypustila něco tak inteligentního jako: „Co?“

Bratr se hlasitě nadechl (nikdy se hlasitě nenadechoval, začala jsem se bát

o jeho zdraví. Tolik stresu, kolik jsem mu musela přivodit, asi není úplně zdravé) a zařval: „Okamžitě přijed' do nemocnice, Sofie rodí!“

V tu chvíli mi to došlo. A začala jsem panikařit.

Hned, co jsem se zvedla z postele (a rozbolela mě při tom znovu hlava), bratr naprosto rezignovaně dodal, abych přijela co nejdřív, protože moje sestra už rodí a já nemám moc času.

Upřímně, ten poslední dodatek mě znervózněl ještě víc než celá konverzace před tím. Abych vysvětlila proč, musím zajít trošku do hloubky našich společných životů.

Moje starší sestra Sofie byla vždycky dost přísná a taky perfekcionistka. Nikdy jsem nepochopila, jestli je to prostě jen protože je nejstarší, a tak to má od malička vštěpované, anebo je prostě jen taková, ale jednu věc jsem vždycky věděla naprosto přesně – strašně mě to štvalo. Sofie nikdy neudělala nic špatně a já jsem pokazila, co jsem mohla. K tomu se ještě přidala moje neustálá zpoždění a zapomínání, takže tím miláčkem rodiny byla vždycky ona. Bratr se tak nějak jako prostřední sourozenec občas objevil a pak zase zmizel, ale to, i když to zní smutně, vlastně nikoho nezajímalo. Ale i přes to všechno jsem ji fakt milovala, přece jen to byla moje starší sestra. Bohužel pro mě jsem taky udělala trošku větších chyb i někde jinde než jenom doma.

Bylo to asi před třemi roky, když si moje sestra brala svého přítele – Marka. Byla jsem pozvaná na svatbu, a jelikož jsem Sofiina sestra, tak se moje starší sestřička rozhodla, že by bylo naprosto skvělé, kdybych to byla já, kdo obstará prstýnky na svatbu. Na moji obranu, znala mě a věděla naprosto přesně, jaká jsem.

No a ať se přihlásí ten, kdo čekal, že by prstýnky opravdu přišly v čas na svatbu. Nepřišly, svatba se konala bez nich. Po tomhle fiasku jsem musela slíbit, že kdykoliv se stane jakákoliv život měnící a důležitá událost, tak tam budu naprosto přesně. Nebo ještě lépe – s předstihem.

Věděla jsem, že jestli nestihnu narození Sofiina dítěte, neodpustí mi to.

Mobil letěl hned po ukončení hovoru na postel a v tu chvíli mi bylo naprosto jedno, jestli dopadl na postel nebo leží rozbitý na podlaze, sestřino štěstí mi stálo za mnohem víc než stupidní smartphone.

Ze skříně jsem vytáhla to první, co leželo navrchu a rozběhla se ke kabelce, jenž ležela na nočním stolku vedle postele. Jakmile jsem však vytáhla klíče od

auta, tak mi došlo, že auto jsem nechala na parkovišti před nočním klubem, ve kterém jsem byla včera večer, protože jsem nechtěla řídit opilá.

Díky tomuto zjištění jsem musela přehodnotit svůj názor na to, za kolik mi stojí můj mobil, jelikož teď jsem ho naprosto nutně potřebovala.

Zvedla jsem mobil (v duchu jsem děkovala všem, co mě v tu chvíli poslouchali), jenž na posteli ležel naprosto nepoškozený a vyhledala si na internetu číslo na taxislužbu.

Nevýhodou centra Prahy je to, že je naprosto neprůjezdné, takže když mi operátor na lince taxislužby sdělil, že tři bloky od mého bytu se stala havárie a já bych musela čekat pětáctýřicet minut na auto, zamyslela jsem se a zjistila, že se do nemocnice přece můžu dostat i jinak. Přesně to, že mě to nenapadlo dříve, naprosto dokazovalo, jak moje hlava totálně vypnula.

Jak se nejrychleji dostat v největším městě České republiky z jednoho místa na druhé? Ano, správně – metro.

Nejbližší stanice byla dvě ulice od mého bytu, takže jestli jsem se tam chtěla dostat co nejdříve, musela jsem se rozběhnout.

Popadla jsem kabelku, hodila do ní mobil a nazula si tenisky – běhat v čemkoliv jiném by asi nebylo úplně fajn.

Vyšla jsem z bytu, zabouchla dveře a rozběhla se po schodech. Mým jediným přáním v té chvíli bylo neslínout dolů, protože pak bych se asi těžko dostala do nemocnice včas. I když, když nad tím tak přemýšlím... radši ne.

Ulice byly plné lidí, ale mně to bylo jedno. Mým cílem byla stanice metra, a proto jsem se soustředila výhradně na to.

Na zastávku jsem se dostala vlastně docela rychle. Koupila jsem si lístek a prošla bránou dovnitř.

Najít příslušnou stanici nebyla úplně hračka, ale stejně jsem to nakonec zvládla. Po této velice hektické cestě si budu stoprocentně pamatovat jednu věc – měla bych si začít zapisovat věci do kalendáře.

V metru to smrdělo, absolutně jsem nedokázala pochopit, kdo může každý den jezdit naprosto dobrovolně metrem do práce. V tu chvíli přece musíš mít celý den zničený, a to jsi do práce ještě ani nedojel...

Vystoupila jsem na zastávce u nemocnice a naprosto zadýchaná (nejsem sportovní typ, potíže velké dělám mi shyb – takhle nějak by to asi řekl Ivan Mládek)

jsem se dostala na recepci nemocnice. Žena, která už otvírala pusou, asi aby se zeptala, jestli mi nic není, nestihla vyslovit jedinou hlásku, když jsem na ni najednou, s občankou v ruce, zakřičela: „Moje sestra rodí!“

Na moji obhajobu, v mé hlavě mi to vůbec neznělo špatně. Hlavně jsem ještě pořád měla trošku alkoholu v krvi, a právě jsem uběhla přes dva kilometry. Zjištění číslo dva – sport vám při kocovině opravdu nepomůže.

Ta žena, na jejíž jmenovce jsem si všimla jména Marcela, se na mě naprosto zmateně podívala a odvětila: „Co?“

No, kouzlo dialogu nebyla moje nejsilnější stránka.

Porádně jsem se nadechla a prohlásila: „Moje sestra je na porodním sále a jestli tam nebudu v tu chvíli, kdy porodí, tak už se mnou v životě nepromluví.“ Hodila jsem Marcele svou občanku na stůl, aby věděla, že jí o svém příbuzenském vztahu nelžu a zeptala jsem se, kde najdu sestřin porodní sál.

Po vyřčení věty, že dovnitř na sál bych stejně nemohla, ale že na ni místo toho můžu počkat v pokoji, kam ji odvezou po porodu, jsem se znovu rozběhla.

(V životě jsem takhle moc neběžela!)

Ještě jsem se ani neotevřela dveře do pokoje, kam mě ta milá slečna z recepcy poslala, když jsem ucítila, jak se něco dotklo mých zad.

Naprosto udýchaná, zpcená, neučesaná a s nevyčištěnými zuby jsem se otočila a spatřila mého bratra. Ten se na mě jen podívala rozesmál se. No, tak aspoň někomu přišla má situace zábavná.

I přestože se bratr smál, já to nevydržela a musela jsem se zeptat. „Kde je Sofie?“

To ho snad rozesmálo ještě víc.

Popadla jsem bráškovu ruku a znovu se zeptala: „Kde je naše sestra?“

Brácha se přestal smát, nasadil vážnou tvář (ne, že by mu to snad nějak moc šlo). „Na pokoji.“

A já se málem rozbřečela. „Takže jsem to nestihla?“ V mém hlase bylo asi slyšet opravdu hodně smutku a napětí, protože se bráška smát zase přestal.

Chvilku ticha přečala až jeho další slova.

„Ne, stihla jsi to. Její termín přesunuli, protože dítěti se ještě nechce ven. Ale stejně jsi tady znovu na poslední chvíli. Vysvětli mi, kdy se konečně vzpamatuješ a začneš si důležité věci zapisovat.“

Odvětila jsem: „A nemohl jsi mi to říct do telefonu? Pak bych nemusela tak spěchat!“

„Abych byl upřímný, taky jsem si chtěl vyzkoušet, jestli se sem dostaneš včas.“

Ta slova ke mně hledala cestu opravdu dlouho. A když už se tak stalo a já pochopila, co mi to právě ten muž přede mnou sdělil, jedině, co jsem na to dokázala odpovědět, bylo: „Jsi blbec.“

MAMI?

EVA LACHOVÁ

„Možná kdybyste ty úkoly plnili do termínů, tak se vám pak nezačnou hromadit,“ říká učitelka, které neumírá máma a táta se jí neutápí žalem v alkoholu. Protočím nad tím očima a čekám, až nám přestane promlouvat do duše. „Ale testy samozřejmě opravený nemá,“ podotkne sarkasticky kamarádka vedle mě, když učitelka konečně dokončí svůj každodenní monolog.

Ze školy to беру, co nejdelší cestou to jde. Víím, že hned jak otevřu dveře, tak se na mě oboří podnapilý táta s tím, že si neplním svoje povinnosti. Má pravdu, ale já doma chci trávit co nejméně času a k večeru už na nic nemám náladu, takže si jdu rovnou lehnout.

Když přijdu domů, tak už je chvilka po páté. Zouvám si boty a táta si to už míří chodbou přímo ke mně. „Kde jsi byla, vždyť jsem říkal, že máš přijít co nejdřív?!“ Tuhle větu říká pokaždé, proto i moje odpovědi zůstávají beze změny. „Musela jsem si něco zařídit po škole.“ Stačí mu to. Možná proto, že od diagnostikování máminy nemoci se přestal o všechno zajímat a chodí po domě jako tělo bez duše.

Dojdu mamce do ložnice donést čaj s léky. Jenom se na mě usměje. Víím, že i to „děkuji“ je pro ni těžké. Možná bych s ní měla trávit víc času, ale zároveň ji nechci takhle vidět umírat. Zavřu se v pokoji a otevřu počítač. Jedenáct neode-

vzdaných úkolů. Přes velkou únavu se pokusím udělat aspoň jeden. Když se podívám na hodiny, tak už je deset večer. Lehnu si do postele s vědomím, že zítra to bude vypadat úplně stejně.

A taky že ano. Táta se zase přižene s tím, kde jsem byla a já zase odpovím, že jsem si musela něco zařídit. Dojdu si hodit tašku do pokoje a kouknu na telefon. Zítra – test z dějepisu. Otráveně odhodím mobil na postel. Vážně nám musí na jeden den naplánovat čtyři testy?

Je sedm hodin, takže musím mamce donést léky. Vypadá hůř než obvykle. Lehnu si vedle ní. Jednou ty testy pokazit můžu.

Kdyby to bylo jen jednou... Mamky stav se zhoršoval a já přestala mít čas na školu i na ni. Školu jsem odkládala kvůli mamce a čas s mamkou jsem netrávila, protože jsem byla ve skluzu s úkoly. Přitom jsem nedělala vůbec nic. Neměla jsem chuť něco dělat. Všechny jsem odbyla s tím, že nemám čas. Nejlepší kamarádka mi chtěla pomoc, ale já byla nepříjemná a ignorovala ji. Učitelé už to se mnou vzdali. Myslí si, že jsem jenom líná a odkládám věci na potom, ale já bych radši odložila rovnou celý život.

„Urbanová, do ředitelny.“ Hlas rozhlasu mě nepříjemně vytrhl z transu. Plná obav zaklepu na ředitelnu. Co když mě nechají propadnout už teď? Co když mě vyhodí ze školy?

Vyloučení mě ještě nečeká, ale mám zařízené doučování, protože jsem začala propadat asi ve třech předmětech. Alespoň nebudu muset po škole hned domů a vymýšlet výmluvu, proč jsem přišla pozdě.

Domů se dostanu asi v půl šesté. Zouvám si boty a čekám, až se přižene táta, ale nikoho přicházet neslyším. Jdu se kouknout do obývacího, jestli náhodou neusnul na gauči, ale tam není. V kuchyni je taky ticho. Ještě zkontroluju ložnici, třeba je u mamky. Otevřu dveře a rozhlédnu se. „Nenene, prosím ať dýchá.“ Mamka leží na zemi vedle postele a nehýbe se. Rychle k ní přiběhnu a snažím se najít telefon. Třesou se mi ruce, ale konečně ho mám. „Mami, prosím!“ Telefon už vytáčí. „Bože, prosím, teď mě tu nemůžeš nechat.“

Už tu čekám dvacet minut a pořád mi nikdo nic neřekl. Je tu plno lidí, ale přitom tu není nikdo. Pár metrů ode mě si všimnu doktora, který má na starosti moji mamku. Bavi se o něčem se sestrou. Přes rozhovory ostatních lidí mu není téměř rozumět.

„Takže chcete připravit sál?“

„Ano, nemůžeme ztrácet čas... Už takhle ji sem přivezli za pět dvanáct.“

Za pět dvanáct? Mamka mohla umřít a já jsem se mezitím procházela. Sevře se mi hrudník. Mohla jsem jí mít na svědomí. Je tu najednou hrozně dusno. Proč všichni mluví tak nahlas?

„Slečno? Jste v pořádku? Nebolí vás něco?“

Snažím se zaostřit a zjistit, kdo na mě mluví. Podle oblečení tipuju, že je to sestra. „Bylo by mi líp, kdybych neměla mámu na sále,“ odpovím možná trochu ostře.

„Já chápu, že-“

„Jak byste to asi mohla chápat?! Chápete, že ona umírá a já se s ní ani nemůžu rozloučit...“ Už nemůžu. Jsem vyčerpaná. Začnu brečet. Snaží se mě uklidnit, ale neví jak. Nemám jí to za zlé. Ona za nic nemůže. Nikdo nemůže za to, co se děje.

Sestra mi udělala pár posledních testů a dovolila mi, že se můžu projít. Když jsem míjela recepci, tak jsem se ještě zeptala na mamku. „Tvoje mamka je pořád na sále, ale neboj se, bude v pořádku.“ Podívám se na displej za ní. Ta operace trvá přes dvě hodiny. Venku je tma a na chodbě už skoro nikdo není.

Dojdu zpátky na pokoj. Nemám s sebou žádné věci, takže můžu jenom koukat z okna. Ticho je tu ohlušující. Nevím, na co myslet dřív. Proč tu není táta? Proč tu není se mnou? Vlastně tu není nikdo. Myšlenky mě pomalu uvnitř hloďají a já s tím nemůžu nic dělat. Ležím a koukám do stropu. Pomalu zkoumám každou prasklinu a pavučinu.

Někdo zaklepe a já sebou škubnu. „Operace proběhla úspěšně.“ Je to ten doktor, který se na chodbě bavil se sestrou. „K večeru můžeš mamku navštívit.“ Zase brečím, ale tentokrát radostí. Doktor beze slova odejde a já se natáhnu na lůžko. Nemůžu tomu uvěřit. Máma žije.

Netrpělivě sedím na posteli a čekám, až se pro mě doktor zastaví. Slíbil, že pro mě přijde hned, jak se máma probere z narkózy. Je tu ticho. Čekala jsem, že v nemocnici budou mít trochu větší rušno, ale chodby jsou prázdné a z ostatních pokojů se také nic neozývá. Myšlenky mě nutí myslet na tátů. Od včerejška jsem o něm neslyšela. Proč aspoň nenapsal? Ví vůbec o té operaci? Jak mohl mamku nechat doma samotnou? Mohla zemřít, kdybych jí nezavolala záchran-ku. Mohla zemřít, kdybych přišla jen o chvilku déle.

Začínala jsem usínat, když se ve dveřích zjevil doktor. „Mamka už na tebe čeká.“ Zvednu se tak rychle, že se mi zatočí hlava. Hned jak se vzpamatuju, tak se rozběhnu ke dveřím, u kterých čeká doktor. Třesu se. Nevím, jestli mám jít rychle nebo zpomalit. V jakém stavu mamku uvidím?

Konečně stojíme před jejím pokojem. Natáhnou se po klice a pomalu otvírám. Mamka pozoruje strop stejně jako já pět hodin zpátky.

„Mami?“

PRSTÝNEK SMRTI

ANTONÍN NACHLINGER

„Mám to Petrovi říct? Měla bych. Měl by to vědět,“ mumlala si pro sebe a zvedla telefon, aby napsala SMS: „Petře, přijed domů co nejdřív. Chci ti něco...“ Zde zaváhala. Ne, to poslední smazat! Vzkaz uzavřela: „Ať stihneme tu návštěvu.“

Blížila se uzávěrka, a tak jsem pracoval i o víkendu. Nakonec jsem domů dorazil o hodinu později. Sára byla už jistě celá netrpělivá, a vzhledem ke zpoždění jsem jí jen napsal, aby počkala před domem, že ji vyzvednu a hned pojedeme k mým rodičům.

„Jé, táto! Podívej se, jak jim to sluší...“ vykřikla má matka, když viděla fotku od moře, kde jsme byli se Sárou – málem se u toho rozbřečela.

„Panebože, to je nádhernej pár! Moc vám to spolu sluší, ale ta svatba chybí...“ řekl otec a podíval se na mě. Věděl, že se mi do ženění nechtělo, protože jsme byli se Sárou teprve 2 roky a mně to přišlo hrozně málo, ale abych zamluvil nemilou konverzaci, tak jsem prohlásil „Jo! Mami, tehdy jsme zase málem nestihli letadlo... To bys možná tuhle fotku ani neviděla.“

„Ale kvůli komu?!“ usmála se Sára. „Kdybys vše nedělal na poslední chvíli!“

Jenže otec si vedl svou: „To já jsem tady mamku požádal o ruku po půl roce

a jak jsme spolu šťastní. Viď, bobule!“ oslovil mamku a ušklíbl se při tom.

„Ale nech toho, dědku! My jsme eště stará škola, neposlouchejte ho děti, dědka jednoho užvaněnýho, radši si dejte buchtu,“ se smíchem pronesla mamka a ukázala na pekáč s buchtami, co ležel na stole. „Děkuju, paní Beranová, ale... nějak nemám chuť.“

„Ale prosim tě... ty seš nějaká jak praštěná polínkem, dej si, jindy to do tebe padá, jak Němci do krytu...“ pronesla matka s cigaretou v ruce.

„Já si dám!“ skočil jsem matce do řeči, aby tu buchtu nevzala a nenarvala ji Sáře do pusy.

„Tak si dej! Tvarohový jsou ty veprostřed,“ ukázala na 4 buchty, „hele Sáro, na našeho Kubu si budeš muset holt zvyknout – na to jeho tempo...“ prohlásila matka, „no a... co vám vlastně brání ve svatbě, když už to dědek nakousl.“

„No, já si myslím, že by bylo dobrý ještě počkat. Přece jen, času dost, ne?“ usmál jsem se přitom.

„To nikdy nevíš,“ zamumlala Sára a já se na ni otočil: „Cože?“

„Co to povídala?“ zvědavě se matka zeptala.

„Mmm, no, že...“

„Hele!“ vykřikl táta a máma ukázala ven z okna a pronesla: „Olina! Se nese jak s pětkou do záložny...“ a pak jsem již nic neslyšel. Přemýšlel jsem nad tím, co řekla Sára... Byl to vtíp? Ale... Proč by to tak divně mumlala? Zbytek odpoledne jsem byl, jak říká mamka, „jak praštěný polínkem“ a radši jsem se na tu větu snažil zapomenout. Ten večer jsme odjeli se zbytkem buchet a spoustou nových drbů. V autě jsme neprohodili ani slovo o zasnubách a ani večer ne. Pohřbili jsme slova *nikdy nevíš* hluboko do paměti.

Ráno jsem se probudil, když na mě skrz okno začalo svítit slunce. Otevřel jsem oči a Sára mi koukala přímo do nich. Ty zeleno hnědé oči se upřeně dívaly na mě, jako kdybych byl mrtvý. „Sáro?“ řekl jsem opatrně a zaraženě dodal: „V pohodě?“

„Jo! Jasně, promiň,“ dala mi pusy a vstala. Když šla kolem postele ke dveřím všiml jsem si, že je hrozně bleďá. Taková nikdy nebyla. Vždy měla červené tváře a mně se to na ní hrozně líbilo.

Na snídani si dala jen smoothie, nic jiného, a ještě to vypadalo, že to v sobě neudrží. Na dnešek – byla neděle, jsme měli naplánováno, že si uděláme výlet

na Petřín, jenže... Sára to zrušila. Prý se cítila velmi unavená, a tak jsme zůstali doma. Celý den jsme proleželi u filmů a Sára jen tiše spala na mém klíně a nic neříkala. Když mi došly brambůrky, opatrně jsem jí zvedl hlavu, obul se a šel si do obchodu vedle v domě pro další pytlík – nejlépe pro dalších několik, kdo by totiž nechtěl brambůrky.

Když jsem o něco později stoupal po schodech do našeho bytu, zmocnil se mě strach z toho, co najdu uvnitř. Strčil jsem klíč do zámku a moje srdce začalo tlouct jako o život, odemknul jsem dveře a ... všechno vypadalo stejně jako když jsem odcházel. Tichý zvuk televize, šero v chodbě, zul jsem se a šel do kuchyně – „Proboha! Sáro!“

Ležela tam na zemi.

„Sáro! Probud' se! Přece mi neumřeš!“ vlepil jsem Sáře facku. Bylo to divné dát facku ženě, ale potřeboval jsem ji zachránit! Sára se probudila a něco zamumlala. Jak jsem jí držel ruku pod hlavou a najednou rukou pohnul, uviděl jsem na ní krev. Okamžitě jsem zavolal sanitku, která Sáru odvezla, a ihned jsem jel za nimi.

Když jsem dorazil do nemocnice a na recepci řekl její jméno, sestřička mě neodkázala na pokoj, ale na doktora, co Sáru ošetřoval. Vešel jsem do ordinace a zrovna si tam doktor prohlížel nějaké rentgenové snímky. Poté co mi řekl, že je Sára stabilizovaná, mi oznámil, že Sářin stav se od poslední návštěvy zhoršil.

„Co se zhoršilo?“ zeptal jsem se zaraženě.

„Její zdravotní stav. Přišla sem před 14 dny, že trpí nechutenstvím, únavou a že někdy vykašlává krev.“

„Prosím? O ničem takovém nevím!“

„Ona vám to neřekla? Víte, bude to těžké, ale má rakovinu slinivky a metastázy do plic. To proto vykašlává krev. A obávám se, že vaší přítelkyni moc času již nezbývá.“

Můj nechápavý pohled se změnil ve vzlykání. „Kolik času ještě... má-a?“

„Je mi líto, že to říkám, ale asi tak dva týdny. Nádory slinivky se nedají nikdy přesně určit, pokud již nejsou v... poslední fázi. Měl byste s ní trávit co nejdíc času a když podepíše revers, tak bude moci být doma,“ koktal doktor opatrně. To snad ne. Sára mi umře? NE! „Uklidni se!“ říkal jsem si pro sebe. Věděl jsem, že chci se Sárou být co nejdíc. A co ještě? Splnit jí sen? Vdát se? To přece musí být sen každé ženy.

Odešel jsem z nemocnice a vrátil se tak po hodině s kytkou a zásnubním prstýnkem. Přišel jsem k ní na pokoj. Ona jen ležela a koukala na mně. Já jí začal říkat, co vše pro mě znamená, a proto „...proto bych se tě chtěl zeptat, vím že na to není nejlepší chvíle, ale...“ a klekaje přitom jsem se zeptal: „...vezmeš si mě?“ S vypětím všech sil se zvedla a souhlasila. Následoval dlouhý polibek.

„Je to tady. Den svatby!“ ozývalo se v mé hlavě. Co teď? Sára umírá, vezmeme se a co pak? Nechci o ni přijít! Nebylo nakonec zbytečné ji žádat o ruku a brát se, když mi umře? Mám tam jít? Nebo ne? Ale splním tím Sáře její sen! Navíc by ode mne bylo zlé, kdybych ji žádal o ruku a pak nepřišel. Prostě jdu! Kolik je vlastně hodin?!

Do kostela jsem se přiřítíl asi s desetiminutovým zpožděním a obřad mohl začít. Matka mě dovedla k oltáři a Sára si neodpustila poznámku: „Zase na poslední chvíli.“

„Vždyť mě znáš,“ pronesl jsem se smíchem a slzami v očích.

„Ano!“ – „Ano!“ tato slova vás můžou zničit, anebo vám zajistit šťastný život... Mně ukázaly, že jediné, co jsem na světě hledal byla Sára. Nikdy na mě nebyla naštvaná, nikdy se nehádala, byla laskavá, krásná, a tak dobrosrdečná, že asi nepatřila na zem, kterou osm dní po svatbě navždy opustila.

MOJE PRVNÍ RANDE

KRISTÝNA PODLIPNÁ

Jmenuji se Eliška. Je pátek odpoledne a u mě je na návštěvě moje nejlepší kamarádka Niky. Ležíme v posteli a lakujeme si nehty.

„Už jsem na té seznamce týden a pořád se nikdo neozval,“ svěřila jsem se jí.

„V klidu, Eli, on ti určitě brzy někdo napíše,“ uklidňovala mě Niky. Sotva to dořekla, objevilo se na mém mobilu oznámení.

„Hele Niki, koukej! Nějaký Milan mi napsal!“

„Co píše?“

„Ahoj!“

„Tak mu rychle odepiš!“

„Ale co mu mám odepsat? Ahoj? Čau? Nebo je lepší čauky?“

„Ježiš, to je úplně jedno...“

Já: Ahoj.

Milan: Jak se máš?

„Ptá se mě, jak se mám.“

„No tak mu odepiš, jak se máš, ne?“

„Jo, to bych mohla.“

Já: Já se mám dobře, co ty?

„Tak co?“ vyzvídala hned Niky.

„Neodepisuje. Napsala jsem něco špatně?“

„Jen klid. Musíš chvíli počkat. Ale já už budu muset jít na autobus.“

„Jasně. Díky, že ses stavila. Půjdu tě vyprovodit.“

Když jsem se vrátila domů, vysprchovala jsem se a šla spát. Mobil jsem mezi tím asi stokrát zkontrolovala, ale pořád nic. Až těsně před usnutím zazněl tón SMS. Jóóó!

Milan: Promiň, že jsem tak dlouho neodepsal. Byl jsem v práci a tam na to nemám moc času. Teď už jsem doma. Mám se fajn.

Já: V pohodě... Kde pracuješ?

Milan: Jsem automechanik.

Já: Hustý.

To by si rozuměl s mým tátou. Je také automechanik. Pořád se hrabe v motorech a rád o tom mluví. Když jsem u něho, nechává mě občas řídit. Jsem tam každý druhý víkend. Naši jsou totiž rozvedení. Mamka si našla přítele, ale táta je sám. To je super. Celý víkend se může věnovat jen nám. Tedy mě a bráchovi, který je o dva roky mladší. Jmenuje se Tonda. Pořád se poštuchujeme, ale máme se rádi.

Milan: Co děláš ty?

Já: Já nepracuju, ještě studuju. Kolik ti vlastně je?

Milan: 25. A tobě?

Já: 19.

Milan: Aha, takže jsi na vysoký. Baví tě to?

Já: Docela jo. Ale šla jsem studovat hlavně kvůli rodičům. Chtějí, abych byla doktorka.

Milan: A co bys chtěla dělat ty?

Já: Malovat. Baví mě výtvarka. Původně jsem chtěla jít studovat návrhářství.

Milan: Podle mne je důležité jít si za svým cílem.

Psalí jsme si skoro celou noc. Bylo to fajn. Připadalo mi, že toho máme hodně společného. Chápal moje pocity, měl na mnoho věcí stejný názor. Myslím, že i jeho ta konverzace bavila. Až ve čtyři hodiny ráno jsme si řekli dobrou.

Probudila jsem se v jedenáct dopoledne a šla jsem hned zavolat Niki.

„Ahoj Eli, tak co ten tvůj Milan?“ zajímala se hned.

„Je úžasný! Je mu dvacet pět. Jen nevím, jak vypadá, protože nemá profilovku ani žádné fotky. Napsala jsem mu, že mi je devatenáct. Čtyři roky jsem si přidala...“

„Proč jsi mu, sakra, lhala?!“ přerušila mne Niky.

„Já vím, že jsem to neměla dělat, ale bála jsem se, že když mu řeknu, že mi je patnáct, nebude si se mnou chtít psát. Ale na věku přece nezáleží.“

„Stejně bys mu měla napsat pravdu. A to nepoznal na fotkách, že jsi mladší?“

„Nepoznal. Na profilovce mám fakt silný make-up a použila jsem samozřejmě i filtr... Popravdě si nejsem moc podobná... Neboj, určitě mu časem pravdu řeknu.“

„A odkud je?“

„Představ si, že bydlí tady v Liberci. Bydlí sám v bytě v paneláku. Má zlatého retrívra. Poslal mi i jeho fotku, je fakt krásný. Strašně mi připomíná našeho Amaru. Milan rád chodí do fitka, takže bude asi namakaný. A hraje fotbal za Bílý tygry Liberec. Připrav se, že budeme chodit na zápasy...“

„Skvělý. Už se těším,“ řekla Niki a zasmála se. „Jsem ráda, že si tak rozumíte. Už budu muset jít. Mamka mě volá na oběd. Zavolej dopoledne,“ dodala.

„Neboj, budu tě o všem okamžitě informovat.“

Když Niki zavěsila, šla jsem si taky dát něco k obědu. Po obědě jsem si pustila písničky a hypnotizovala telefon. Pořád nic. Byly už tři hodiny a Milan stále nenapsal... Už jsem to čekání nemohla vydržet a napsala jsem já.

Já: Ahoj, jakpak se dneska máš?

Milan: Fajn. Promiň, že jsem nenapsal sám, ale probudil jsem se pozdě, musel jsem ještě vyřídít maily a udělat si oběd... Co ty?

Já: V pohodě. Chápu. A teď čas máš?

Milan: Ano. ☺

Psalí jsme si celé odpoledne. Víím o něm naprosto všechno. Znáím jeho oblíbenou barvu, kapelu, film. Víím, v kolik chodí do práce a v kolik z práce, jaké je jeho oblíbené jídlo. Vyprávěl, jak mu jeho bývalá přítelkyně ublížila, když se s ním rozešla. Musela to být fakt hrozná fúrie... O víkendu chodí se svými kamarády do hospody na pivo a na kulečnick. Prý je v něm fakt dobrý a vždycky všechny porazí. Je vtipný a hodný. A starostlivý. Navíc má vlastní byt a auto. Je to opravdový muž, ne jako ti pitomci u nás ve třídě. Čas utíkal jako voda a pak to přišlo. Chce se sejít. Už dnes večer?!!!

„Pane Bože, Niki, je to tady. Přišla mi zpráva od Milana, jestli bychom se ještě dneska nemohli vidět...“ volala jsem okamžitě kamarádce.

„Ten neztrácí čas! Na co čekáš?! Okamžitě mu napiš, že souhlasíš.“

„Tak jo... Jsem tak šťastná! Moje první rande!“

„V kolik a kde se máte sejít?“

„V sedm u restaurace Lev. Prý půjdeme na romantickou večeři.“

„To je už za hodinu!“

„Bože, víš kolik času zabere vybrat si oblečení, udělat si vlasy, nehty a namažovat se...“ zděsila jsem se.

„Myslím, že to přeháníš. Všechno stihneš, neboj.“

„Co?! Jo... Tak ahoj...“ rychle jsem zavěsila a běžela do sprchy. Potom jsem otevřela skříň a na mojí posteli se začaly vršit hory oblečení. Nakonec jsem zvolila červené šaty. Přes ně si vezmu černou koženou bundu. Teď si ještě nalakovat nehty a nalíčit se. Červený lak bude nejlepší, hodí se k šatům. Ale ne! Ve spě-

chu jsem shodila lahvičku s lakem na zem a ten se rozlil po podlaze. Sakra! Běžela jsem rychle do koupelny pro nějaký hadr. Po cestě mi spadl ručník z hlavy. Když jsem uviděla svůj odraz v zrcadle, myslela jsem, že dostanu infarkt. Moje vlasy byly zrzavé!!! Proč?!!! Podívala jsem se na šampon, kterým jsem si umyla vlasy a zjistila, že je to mamky šamponová barva. Měla jsem ji sice na vlasech jen krátce, ale i tak se mé blondaté lokny zbarvily do hněda. Opět vytáčím Niky.

„Jsem zrzavá! Omylem jsem si umyla vlasy matčiným šamponem a teď vypadám jak sestra Eda Sheerana. Co mám, sakra, dělat?!“ křičela jsem do telefonu a zoufale čekala na nějakou dobrou radu.

„V klidu. Vezmi si kšiltovku,“ navrhla Niky.

„Dovol, abych ti připomněla, že jdeme do restaurace. Nemohu mít u večeře na hlavě čepici!!!“

„Třeba to není zas tak hrozný...“

„Je to přímo příšerný! Ale teď už to nevyřeším. Udělám si drdol a budu doufat, že Milan neuteče hned jak mě uvidí.“

„Prosím tě, uklidni se! Nikdo před tebou utíkat nebude. Jsou to jenom vlasy! Hezky se namaluj a běž! Ať nepřijdeš pozdě. Všechno bude v pohodě.“

„Dobře. Drž mi palce! Čau,“ rozloučila jsem se, vyfénovala si vlasy, učesala je do drdolu, nalíčila se a... Kde jsou ty šaty?!

„Amaru!!!“ vykřikla jsem zděšením, když jsem se podívala z okna do zahrady, kde pobíhal můj pes s šaty v hubě. Rychle jsem vyběhla ven, abych mu je vzala, ale když mě zpozoroval, začal přede mnou utíkat. Jak jinak. Jeho oblíbená hra na honěnou... Musím rychle vybrat něco jiného, říkala jsem si a už jsem vybíhala schody zpět do svého pokoje a bác! Zakopla jsem o poslední schod a odřela si obě kolena. Z jednoho mi tekla krev. Svalila jsem se vyčerpaná na postel. Musím napsat Milanovi, že to ruším...

Tak dlouho jsem se na tuhle chvíli těšila! Přece nemohu přijít o své první rande! Nevzdám to. Šla jsem se znovu vysprchovat. Potom jsem si vybrala nové šaty. Musela jsem do mamčina šatníku. Naštěstí není doma. Přijede až zítra. Nic nezjistí...

Pár minut před sedmou už jsem na zastávce dobíhala autobus. Naštěstí zastavil.

Já: Budu mít pár minut zpoždění. Promiň. Už sedím v autobuse.

Milan: Čekám... Ty mi za to stojíš! ☺

Já: ☺☺☺

Zvládla jsem to! Stojím před restaurací, ale Milan nikde... Nevadí, teď už mě nic nerozhodí.

„Eli?“ řekl někdo za mnou. Milan? Ano, byl to Milan, ale ne ten Milan, který to měl být!!! Když jsem se otočila, viděla jsem svého otce, který měl na sobě košili a v ruce růži.

„Tati, co tu děláš?“

„Mám rande. Co tu děláš ty?“

„Já? Jdu taky na rande... Měli jsme sraz v pět hodin před touhle restaurací... Jsi Milan 25?“

„Eliška 20?“

„Tati, je ti čtyřicet! Nepřijde ti blbý zvát na rande o polovinu mladší holku?! To až řeknu mamce! To bude peklo!“

„Jsem rozvedený, jestli ti to neuniklo. Jsem zvědavý, co bude říkat na to, že se scházíš s o deset let starším klukem!“

Najednou to všechno dává smysl. Už vím, proč neměl na seznamce ani jednu fotku. Proč je jeho pes tak strašně podobný našemu Amaru. Proč máme tolik společného!!!

„Tati,“ chtěla jsem říct, jak mě mrzí, že zve cizí holku na večeři a nás s bráchou na ni nikdy nevzal, ale rozbřečela jsem se. Po tom dnešku jsem na to měla právo.

„Nebřeč, zlato. To jsem nechtěl. Nechci, abys brečela...“ objal mě.

„Já jsem jen chtěla dokonalé první rande a místo toho tady stojím s tebou.“

„Víš co? Dáme si něco dobrého v restauraci a já tě pak odvezu domů. A necháme si to pro sebe.“

„Tak jo,“ usmála jsem se, „ale koupíš mi velké zmrzlinové pohár!“

„Platí!“ řekl táta a šli jsme.

Tak takhle vypadá moje první rande. Místo namakaného Milana sedí naproti mně můj plešatý otec.

JSME V TOM SPOLU

SABINA POUŠKOVÁ

Zapomněla jsem. Toto uvědomění mnou projede jako blesk a před očima se mi roztančí hvězdičky. Jak jsem jen mohla zapomenout?! Vyletím ze židle a všichni spolužáci ke mně stočí své překvapené pohledy. „Stalo se něco, slečno?“ podívá se učitel matematiky, když si rychle začnu házet věci do batohu a bez jediného slova si to mířím ke dveřím. Jak jsem jen mohla, pomyslím si zlostně, a hned, jak se za mnou dveře zavřou se rozbíhám k východu.

Moje nejlepší kamarádka se mi před měsícem svěřila se svými problémy, a také s tím, že už nechce být na tomto světě. Tenkrát jsem na ni jen tupě zírala a nevěděla, co říct. Všechna slova jako by se mi zasekla v hrdle. Polilo mě horko a já cítila obrovskou bolest na hrudi. Nikdo vás nikdy na podobné situace nepřipraví, neboť bezmoc, strach a dokonce vztek, které cítíte, jako by byly z jiného světa. Snažila jsem se ji utěšit a prosila ji, ať hlavně nedělá nic neuváženého a že jsem tu pro ni, ale myslím, že má slova nic změnit nedokázala.

Od té chvíle se mi Sandra vyhýbala. Každý den jsem se jí snažila dovolat a psala jí desítky zpráv. Byly to zoufalé zprávy. Někdy jsem jí prosila, jindy byly plné beznaděje a vzteku. Nevěděla jsem, co dělat. Nemyslete si, že jsem za ní nešla osobně, ale nikdy mě nechtěla vidět. Řekla své nicnetušící matce, že jsme se pohádaly a ta se na mě vždy jen smutně usmála, ale dovnitř mě nepustila. „Sandro, prosím, nech mě s tebou mluvit!“ zavolala jsem jednou, ale nedočkala jsem se žádné odpovědi.

Asi před týdnem se mi konečně podařilo Sandře dovolat, neboť jsem se rozhodla zavolat z jiného čísla. Víím, že cizí čísla vždy zvedá, tak jsem to zkusila. Zněla tenkrát úplně jinak, než jak jsem si ji pamatovala. Její hlas byl tichý a plný smutku. Myslím, že zrovna plakala. Musela jsem však jednat, a tak jsem jí jen rychle nadiktovala čas a místo, kde se za pár dní setkáme a s tichou prosbou, ať se dostaví, hovor ukončila.

Smluvený den byl dnes ve 14:00 v nedalekém parku. Zvolila jsem všední den, neboť jsem chtěla mít soukromí a v tuto dobu zde nikdo nebyl. Park bylo naše nejmilejší místo, místo, kde jsme se poznaly a kam jsme spolu často chodívaly.

Celý můj plán byl promyšlený, chtěla jsem si zde se Sandrou promluvit, přesvědčit ji, ať se svěří své matce, ať si nechá pomoci a dokázat jí, co pro mě znamená a že jsem tu a vždy budu pro ni. Jenže jsem vše pokazila, když jsem si řekla, že půjdu na přednášku z matematiky a na Sandru jsem úplně zapoměla.

Pokud se ptáte, jak je to vůbec možné, tak má odpověď je, že netuším. Na toto setkání jsem se chystala celý týden, dokonce jsem Sandře koupila drobný dárek v podobě náhrdelníku s malým přívěskem andílka.

Běžím jako o život. Pálí mě na plicích a píchá v boku, ale nemohu si dovolit zastavit, nemohu si dovolit opět selhat. Když doběhnu do parku, Sandra tam není. Podívám se na hodinky, které ukazují přesně 14:20. Nestihla jsem to, pomyslím si a začnu se kolem sebe zběsile rozhlížet. „Sandro!“ zavolám do ticha. „Sandro, ozvi se, prosím, kde jsi?“ hlesnu a se slzami v očích si sednu na nedalekou lavičku. Potom však něco upoutá mou pozornost, je to kus papíru složený napůl a zatěžkaný kamenem. Rozevřu ho a začnu číst.

Opět běžím, ale teď již skutečně o život, jen ne o svůj, ale o Sandry. Složený papírek se ukázal být dopis na rozloučenou. Byla na něm napsaná slova, která mi zlomila srdce. Možná už to nestihnu, pomyslím si, ale tu myšlenku hned zaženu a jen ještě víc přidám. Doběhnu k vysokému mostu, který vede nad kolejemi.

Spatřím ji, jak stojí za zábradlím, vlasy jí vlají ve větru a naklání se nad tou obrovskou propastí. Chystá se skočit, vím to.

Čas jako by se zastavil. Vidím, jak se pouští jednou rukou své jediné opory a vím, že ačkoliv jsem zde stejně, jako v parku na poslední chvíli, mám možnost ji zachránit, a to také udělám. Popadnu ji za obě ruce a strhnu zpátky. Vidím v jejích očích slzy a já přes ty své skoro nevidím, ale teď už jsou to jen slzy úlevy. „Už tě nikdy neopustím,“ zaseptám a vím, že už to bude dobré, neboť jsme v tom spolu.

ZJEVENÍ

VOJTĚCH STLUKA

Bylo pozdní září, už dozněly i poslední horké dny babího léta. Sýpky se prohýbaly pod vahou obilí a stodoly byly napěchované švestkami a hruškami. Sčesávala se poslední jablka a pole lehala ladem. První ptačí hejna se rozloučila a zamířila do teplých krajů. Na přírodu přišel podzim, deštivá příprava na tuhou zimu.

V tomto čase, kdesi v lese, stál dřevěný domek. Předě dveřmi měl drobnou bylinkovou zahradu a v oknech bledě modré záclony. Na štítě se honosily parohy – neomylné označení hájenky. V okolí chalupy se rozprostíral listnatý les, jím procházela kamenitá cesta, jež ústila na široké louce. Do vsi to bylo asi deset minut chůze. Starý lesník zemřel před drahnou dobou, zůstala po něm jen vdova a jejich syn Vladioj. Ten se nyní věnoval otcovu řemeslu. Staral se o les a louky, stromy a potoky. Po večerech usedal na sesli s dlátem a hoblíkem a vyřezával. Časem se z něj stal zručný řezbář. Jeho matka se starala o chalupu, zvířecí obyvatelé ve stodole za ní, a často vycházela do vesnice jako bylinářka.

Jednoho chladného večera se v okně odrážela hořící svíčka a lesní samota se pomalu hroužila do temné noci. Světnice byla plná různých vůní. Svazečky bylin visely na provázcích volně natažených podél okenic. V pícce praskalo dříví, z malého komína se valily bílé obláčky kouře a zlehka stoupaly nad starou doškovou střechu. Stará paní upravovala bylinné natě a listy a lesník opracovával ořešákové dříví. Tesal sošku v podobě krásné dívky.

„Která bude tvá vyvolená?“ zvedla matka oči od bylin, „ani z lesa nevylezeš, jako bys chtěl, abych se za tebe i oženila. Nápadnice máš hned tři, ještě otec ti je vybíral. A ty je zatvrzele odmítáš. Počkej až si mě Pán Bůh vezme, kdo se ti o slepice a kozy postará, uklidí světnici, uvaří a ošetří tě?“ Chvilí neodpovídal, jemnými pohyby hladil dlátem ořechovou peň a tesal dívce boky. Pak odložil náčiní, zhluboka se nadechl a zvedl oči: „Máti, nevolejte po smrti, však vám Pán nadělí ještě dosti let. Vždyť jste zdravá jako tuhle ten les. A svoji choť si naleznu sám, mladou a jemnou, nezkaženou. Ať mi ji Bůh vloží sám do rukou, jen Jeho prosím a Jemu sloužím.“ „Nemůžeš čekat na poslední chvíli, musíš se snažit sám,“ opakovala mu ještě maminka. Pak už jen svíčka plápolala na stole.

Za delší chvíli už oba ustali ve svých pracích a chystali se jít spát. Vladivoj vzal nedodělanou sošku, již ještě chyběly nohy, a nesl ji uložit do malé místnosti za dveřmi. Vstoupil s rozžatou svíčí a posvítil na almaru. Chtěl do ní uložit řezbářské nástroje. Natahoval se po dvířkách, ale v tu ránu uskočil a hoblík s dlátem mu upadly na zem. Svíčka se rychlým pohybem sfoukla. „Máti, prosím vás, honem světlo!“ „Co křičíš, už chvátám.“ Došla k almarě a posvítla na syna. On se dlouze podíval na dřevo ve svých dlaních. Tmavé linky v ořechovém dřevu tvořily jakési srdce schované pod levým nadrem dívky. A ono začalo tlouct. Z hladkých obrysů hlavy a trupu se chladné dřevo přeměnilo na ještě jemnější kůži. Dívce se rozzářily zelenkavé oči a světle hnědé vlasy se z podoby vyřezaného vavřínu rozpustily po zádech až pod lopatky.

Oba živí stáli jako zařezaní. Dívali se na ten zázrak a ruce se jim chvěly. Skulptura ožila až po pás a náhle začalo prskat i zbylé dřevo a osoba vyvstala s nohama stejně silnými a pevnými, jako je ořechové dříví. Vznesla se asi loket nad zem a převýšila lesníka. Kolem ní se vytvořila záře, jež ohlušila svit svíčky a živáči si zakryli oči. Pohledět vzhůru se odvážil první Vladivoj. Prohlížel si dívku od paty vzhůru. Nohy měla mužné, kolem těla zavázanou antickou tuniku. Na hlavě jí zůstal jeden vavřínový list. Obličej měla krásný, ale stroze přísný a její pohled procházel zdmi.

„Slyš, mladý muži,“ promluvila, „jak hloupě jsi volal a rouhal se proti Bohu! Chtěl jsi po něm, aby ti dal tu nejkrásnější dívku, jemnou a nezkaženou. A neprojevil jsi ni nejmenší zájem a snahu najít ji. Už by bylo skoro pozdě, však Pánu se tě zželelo, protože sestoupil jsem k vám z nebes a říkám ti toto: chceš-li dívku svých snů, musíš si ji do zítřejšího kuropění vyřezat.“ Oči se dívce zachmuřily, záře povadla a lesníkovi zůstal v ruce jen ořechový kmen. A anděl odletěl.

V chvatu se muž pustil do práce. Tesal a řezal svou vyvolenou. Usměvavý obličej a dlouhé vlasy, krásnou šiji a trup, avšak když chtěl vytesat nohy, piliny a dřívka se zase vrátila na kmen a podoba dívky zmizela. A tak Vladivoj tesal a tesal a vždy skočil dívce u pasu. Po několikátém nezdařeném pokusu vyčerpán usnul. Při prvním ranním paprsku vyskočil kohout z kurníku a zakokrhál. S dřevěnou dívkou se udála přeměna jako s andělem tu noc a ožila. Byla nádherná. Polibkem probudila muže spícího vedle ní. Ten vstal ze země a chtěl ji zvednout, avšak marně. Nohy měla spoutané v kmeni a nemohla se postavit.

Dívka se jmenovala Ludmila. Byla laskavá, slušná a veselá, měla povahu, jakou si lesník přál. Jen chodit nezvládla. Bylinářka na nohy přikládala různé léčivé obvazy, Vladivoj chtěl nohy vysekat sekyrou, ale to Ludmile působilo převelikou bolest. A tak dívka seděla na zemi u pece tak daleko, aby nevzplála, a tak blízko, aby jí nebyla zima. Byla velmi zručná a chápavá. Za dva dny si ušila vlastní oděv, a řezbář nelitoval, že ji jako sochu neobdařil žádným antickým oděvem, jako měl předtím anděl.

Muž kolem ní běhal a staral se o ni. Byl buď v lese, nebo s Ludmilou, ale na řezbářství už mu nezbyval čas a síly. Navíc zemřela řezbářova matka. Po několika týdnech byl už úplně vychrtlý a znavený. Tehdy uhodila zima a napadl sních, jež zavál celou chalupu a zakryl i dveře. Pec vyhasínala a došlo dříví. Spálili všechny dřevěné sochy a ostatní dřevo bylo v závějích. Meluzína vála komínem a opět přišla noc. V peci skomíral poslední uhlík. „Můj milý, vezmi sekyru, utni mi nohy a zatop jimi, stejně jich nemohu užívat. Přes noc snad přestane sněžit.“ „Nemohu ti přeci nohy přerazit, vždyť mi vykrváčíš. Do zítřka snad vydržíme v zimě.“ „I sekej, jinak tu zmrzneme oba, na mě nehleď, žena bez nohou ti jen svízele přináší.“ „Dřevěná dívka s živým srdcem je mi milejší než ta se srdcem dřevěným. Kéž se Bůh obrátí ke tvé spáse, já tě miluji.“

Tu noc se anděl zjevil podruhé. Oblečen byl v tóze s purpurem a hleděl na nešťastné milence. Ludmila skropila své nohy slzami a anděl promluvil: „Jelikož jsi, Vladivoji, protentokrát projevilsvoji pílí a snahu, stejně tak jako lásku a pokoru, bere tě Pán na milost. Protože jsi týdny strávil námahou, jež se vyrovná rokům, je ti odpuštěno.“ Pak se ve své záři snesl k dívce, přiložil jí ruku na čelo a zašeptal: „*Surge et ambula.*“ A Ludmila vstala a chodila. Ze dřeva, jež jí obepínalo nohy, se rozštípla polena. Bylo to přesně na poslední chvíli, jinak by spolu umrzli. A anděl odletěl podruhé.

Ludmila sama zatopila a ustlala oběma šťastným milencům. Ráno opadl vítr a sníh za dveřmi povolil. Milenci vyběhli ven, donesli dříví a obstarali přeživší zvířata. Čas zaučil novou dívenku všemu potřebnému v chalupě a Vladivoj si ji nemohl vynachválit. Další týden byli oddáni v kostele, se zvláštní modlitbou k andělům. Teď si konečně mohl mladý lesník říci, že má tu pravou, nezkaženou choť.

Následujícího jara se jim anděl opět zjevil. Sestoupil z nebeských výsostí a rů-

žová záře sálala daleko kolem něj. Oděn byl tenkrát v hedvábný závoj, jehož cípy vlály v jakémsi podivném vánku. Postavu měl nádhernou. Vznášel se nad rozkvetlou loukou za lesem, kam si mladí manželé vyběhli. Tam, v obklopení květů pomněnek, prvosenek a bledulí jim zvěstoval radostnou zprávu, narození prvního syna. Tehdy to bylo poprvé včas, co lesník všechno dokázal. A anděl odletěl potřetí.

CENA PROKRASTINACE

BARBORA ŠÍSTKOVÁ

Stojím. Čekám. Sněží. Mrznu. Z protějšího parku ke mně doléhá radostné dětské výskání. *Že těm trpajzlíkům není zima.* Podívám se, přičemž zabořím bradu hlouběji do své huňaté šály a netrpělivě pohlédnu na hodinky. Pro jistotu zkontroluji i čas na radniční věži. Pět po půl. *Jdou mi dobře! Tak proč tady ještě není?* Mám pocit, že jestli tu budu takhle stát o chvíli déle, začne už být zima i ledové krustě na mé kapuci. Cosi kolem mě prosvištělo. Předě mnou na chodníku leží běloskvoucí hromádka, jež byla před pár sekundami sněhovou koulí. Zima jako na severním pólu a k tomu ti haranti házejí po lidech sních. Jako by jen mráz nestačil. Zvedám pravačku, abych jim pohrozila, ale bodavý chlad mě přinutí ponechat ji v zahřáté kapse. Rozezvoní se mi telefon, takže přece jen musím ruku z teplého útočiště vytáhnout.

„Ahoj, lásko!“ pozdravím mile, ačkoliv mi o sebe drkotají zuby.

„Kde tě mám?“ slyším ze sluchátka hlas svého přítele.

„Pořád ve městě,“ pronesu sklesle při pomýšlení na náš vytopený byt, „autobus má už čtvrt hodiny zpoždění. Jednou napadne trošku víc sněhu a všichni jsou z toho hned vyjukaní. Všechno ti povím doma,“ ukončuji telefonát, neboť mi začínají omrzat konečky prstů. Tak tuhé mrazy už dlouho nebyly. Obzvláště ne v období vánočních oblev.

Vánoce – nejkrásnější dny v roce. Pokud ovšem nezačnete shánět dárky necelý týden před Štědrým dnem. Pak se mohou i svátky lásky, klidu a pohody jako lusknutím prstu proměnit v noční můru přeplněných obchoďáků. Proto se většina snaží vynajít způsob, jak tomuto zmatenému pobíhání po nákupních domech na poslední chvíli co nejefektivněji předejít. Kupříkladu já. Dala jsem si předsevzetí, že do konce listopadu budu mít všechny dárky nakoupené. Ale jak už to bývá, den se sešel se dnem, kalendář nemilosrdně hlásí 21. prosince a stále jsem bez dárků.

Za zatačkou zaslechnu volání spásy. Méně poeticky řečeno – zvuky motoru. Pneumatiky červeného autobusu naruší čerstvě napadlou bílou peřinu. V podobě rampouchu konečně nastupuji dovnitř. Zatímco spokojeně roztávám usazenou na zadním sedadle, přemítám nad dárky, jimiž bych mohla své nejbližší obdarovat. Přiznávám, začínám být mírně ve stresu.

„Jsem doma,“ zabouchnu za sebou vchodové dveře.

„Dáš si čaj?“ nabízí mi přítel teplý nápoj, protože vidí, v jakém stavu jsem dorazila.

„Uřčitě! Děkuju. Ale nejdřív ze všeho si dám horkou vanu,“ políbím ho a ženu se do koupelny. Když vyjdu ven, navečeříme se, potom sedáme k televizi oba vyčerpaní dním dnešního dne.

„Koukej, to jsou ty nový batohy,“ ukazuje mi přítel na mobilu internetové stránky s trekovým zbožím, „jsou z nepromokavého materiálu. Žáda mají nějak speciálně vyztužený.“

„Já vím, vypadají úžasně, ale taky jsou strašně drahý.“

Drahý. Delší dobu uvažuji, že tento ruksak by mohl pod vánočním stromkem sklidit kolosální úspěch. Oba milujeme horskou turistiku, při níž je kvalitní batoh potřebnější než sůl v Maruščině království. Párkrát jsem ho za výlohou zasněně vyhlížela, jenže s platem brigádníka si takový dovolit nemohu. Musím tedy vymyslet něco jiného. Škoda. *Zítřka nakoupím všechny dárky!* V duchu dávám sama sobě příslib před spaním.

Zvoní mi budík. Jak nesnáším vstávat do tmy. Uvažuji majestátnou mašli na blankytném županu, načez odcházím do koupelny. Po snídani vyrazím do školy. Zase nestíhám. U dveří se přerazím o pytel s odpadky, který jsem tam včera odložila, abych s ním večer nemusela jít k popelnicím.

„Sakra!“ zakleju. Popadám zelenkavý pytel. Mizím z domu ve snaze zachránit ztracené minuty. Vyhazuji odpadky a dávám se do běhu.

„Kdybych včera nebyla líná, nemusela jsem teď uhánět jako splašené kůň,“ brblám si pro sebe. Slyším zahoukat vlak. V posledních vteřinách vbíhám na nádraží. Zahlédnu vagoný dávající sbohem nástupišti.

„To snad není možný,“ oddychuji jako bych právě uběhla půlmaraton. Navzdory mrazivému počasí se mi po obličejí honí krůpěje potu.

„Ale je,“ muž stojící na peronu ke mně zvedne zrak. Potom se poklidně vrátí ke čtení včerejších novin. „Pojede další, dámo. Není kam spěchat,“ dodá ještě schován za rozložitými novinovými listy.

Tohle mi teď moc nepomůže. Mám sto chutí po něm mrštit sněhovou kouli, místo toho mu věnuji drobný zkroušený úsměv a netrpělivě vyčkávám další vlak.

Vycházím ze školy. Dnes to bylo náročné. Nejraději bych sebou prostě plácala na gauč nebo rovnou do postele. Nemůžu. Musím ještě nakoupit dárky. Kdybych to bývala byla neodkládala, už jsem mohla mířit k domovu. Místo toho se vyčerpaná ploužím potmělou ulicí. Lamy září do šera jako světlušky za červených večerů. V kapse mi vyzvání mobil.

„Ahoj, Lenko,“ ozve se hlas mé šéfové, „už máš napsanou tu reportáž?“

Projede mnou mráz, který bohužel není způsoben minusovou číslicí na teploměru. *Sakra!*

„Zdravím. No... upřímně řečeno,“ podrbu se na zátylku. Leze to ze mě jako z chlupaté deky. „Ještě jsem se...“

„Podívej se,“ utne nadřízená výmluvnou řeč dříve, než stihnu cokoliv vysvětlit, „chápu, že studuješ, ale tohle potřebuju mít zítra na stole. Udělej to, jak chceš, do zítřka to odevzdáš. Času jsi měla dost.“

Tohle popřít nemohu. „Zítra to budete mít, slibuju.“

Rozbíhám se (dnes už podruhé), abych to stihla. Všehno! Když se chytám udělat další krok, podklouzne mi noha a padám. *Au.* Ležím. To už snad opravdu není pravda. Kdyby bylo prvního dubna, věřila bych, že se jedná o vydařený aprílový žertík. Jenže je prosinec, já ležím na chodníku, bez dárků, bez hotové reportáže do časopisu. Mamka mi říkala, že ta moje prokrastinace mě jednou

zabije. Možná se nemýlila. Pomalu se zvedám. Vyčerpaná a pochroumaná se konečně vydávám nakoupit dárky.

Seznam: *nakoupit* se mi pozvolna ztenčil. Už chybí jen dárek pro přítele. Rozhodla jsem se! Koupím ten speciální batoh, i kdyby měl stát bambilion. Zaslouží si ho. Něco do foroty našetřeno mám. Dost dlouho jsem chodila kolem! Dost dlouho jsem koupi odkládala! Sebejistým krokem vyrazím obstarat poslední dárek. *Zavřeno*. Hlásá cedulka na dveřích obchůdku.

„To snad ne,“ mám pocit, že mě právě někdo praštil přes hlavu pěkně těžkou palicí. Točí se se mnou svět. Oči se mi zalévají slzami.

Podívám se ke stropu: „Bože, to mi děláš naschvál?“ řeknu, aniž bych čekala jakoukoli odpověď. „*Slibuju, že už nikdy nebudu nic odkládat!*“

Vzdávám to. Otáčím se a ověncena taškami spěchám k domovu. Cítím se jako Napoleon po bitvě u Waterloo.

Probouzím se. Ačkoliv většina lidí v teple domova očekává nadcházející Štědrý den, já mizím v ranní mlze, abych konečně pořídila poslední dárek. Ještě se stavím v kanceláři odevzdat svou hotovou reportáž, pak mé kroky směřují do obchodního domu. *Otevřeno*. V duchu děkuji Bohu i dalším nadpozemským silám, jež mi umožnily zastihnout obchod otevřený. V regálech vyhledám vysněný batoh. Když pohlédnu na cenovku, musím zamrkat, abych se ujistila, že dobře vidím. O polovinu levnější?

„Batohy jsme zlevnili včera,“ hrdě upozorňuje prodavač za pokladnou, jenž patrně postřehl můj výraz překvapení. Teď mi hraje na tváři triumfální šibalský úsměv. Možná se přece jen občas vyplatí trošičku si „zaprokrastinovat“.

SLOVO PŘEDSEDKYNĚ POROTY

Dívám se na hodiny, chvílku váhám, a pak se pouštím do psaní. Je už sice pozdní večerní hodina, ale zítra to musí být odevzdané, aby se sborník dostal do tiskárny včas. Možná jste uhodli, že jdu psát slovo předsedkyně poroty. Zase na poslední chvíli, letí mi hlavou. Pak se zarazím a uvědomím si, jak skvěle se tato situace k 5. ročníku hodí. „Zase na poslední chvíli“ totiž bylo téma letošního soutěžního klání literární soutěže Ivony Březinové.

Pojďme se spolu ohlédnout za tím, jaký vlastně ten letošní ročník byl. Prací přišlo opět více než loni, 34 jich však nesplnilo podmínky soutěže a muselo být vyřazeno. Texty byly buď moc dlouhé, nebo krátké. Přitom si jen stačí přečíst pozorně podmínky soutěže! Jedna z nejdůležitějších věcí pro každého autora je respektovat zadání, to k psaní neodlučně patří.

Ne úplně malý počet prací letos také skončil pro nedodržení tématu. Ukazuje se, že dodržet zadané téma není pro začínající autory ani trochu jednoduchý úkol. Pro paní učitelky na základních a středních školách to může být námět pro slohová cvičení. S dodržením tématu se totiž perou jak žáci základních škol, tak i středoškoláci. Vyprávění může být sebelépe napsané, ale pokud nedodrží téma, nemůže v soutěži uspět.

S trochou nadsázky musím také konstatovat, že u některých soutěžních prací jsme my porotci měli pocit, že je autoři tvořili v duchu tématu, totiž na poslední chvíli. Jakoby si někteří po sobě text ani nepřčetli. Nad překlepy a chybnou interpunkcí ve větách ještě jde přivítit oči. Nad chybami ve shodě podmětu s přísudkem, ve vyjmenovaných slovech, nebo v psaní i/y po tvrdých souhláskách už to bohužel jde jen velice špatně.

Začínající autoři se často obhajují, že českou gramatiku ovládat nemusejí, protože chyby po nich přece jednou v redakci někdo opraví. Za prvé je třeba říct, že dnes už to zdaleka neplatí a v mnoha malých redakcích za gramatickou kvalitu textu od-

povídá autor. Za druhé je důležité si uvědomit, že pro každého autora je jazyk jeho nejdůležitější nástroj. To, čím je pro sportovce dobrá kondice, svaly a vypracované tělo, tím je pro spisovatele, novináře nebo publicistu jazyk, ve kterém píše texty.

Aby to však nevypadalo, že letošní literární počiny za nic nestály. To by nebyla pravda. Přečetli jsme i mnoho velmi zajímavých a dobře napsaných textů. Jen nám zkrátka bylo líto, když jsme některé museli vyřadit pro nedodržení technických parametrů soutěže a jiné zase byly zbytečně hyzděny hrubkami. Kritika je pro každého autora důležitá a pokud si z ní dokáže něco vzít, aby se posunul dál, pak je na nejlepší cestě k autorským úspěchům. Proto jsem se letos rozhodla některé časté chyby zmínit.

Děkuji všem účastníkům, že nám opět dovolili nahlédnout do jejich světa a za celou porotu literární soutěže Ivony Březinové přeji všem mnoho inspirace do dalších tvůrčích pokusů!

Pište a nechte vám i nám *psaní pomáhať!*

Markéta Dočekalová
předsedkyně poroty

SLOŽENÍ POROTY

Předsedkyně poroty:

Mgr. Markéta Dočekalová,

scenáristka, spisovatelka a lektorka tvůrčího psaní. Autorka mnoha televizních scénářů, dvou románů a více než pěti učebnic tvůrčího psaní. Obor přednáší na vysokých a vyšších odborných školách, pořádá také vlastní kurzy tvůrčího psaní a vede začínající autory při psaní prvních knížek. Řídí literární agenturu MÁM TALENT, která podporuje začínající autory. Vlastní a provozuje MÁM TALENT nakladatelství, které vydává učebnice a naučnou literaturu z oblasti tvůrčího psaní a kreativního myšlení. Osobní web: www.tvurcipsani.cz

Bc. Anna Burdová,

spisovatelka, redaktorka a spolupracovnice literární agentury MÁM TALENT. Věnuje se psaní knížek pro děti, vydává u prestižního nakladatelského domu Albatros Media. Některé její pohádky byly dokonce zdramatizovány Českým rozhlasem a jsou vysílány dětem na dobrou noc. Nově nabízí autorům také službu tzv. knižního koučingu.

Ing. Věra Fleknová,

pedagožka na ZŠ a SŠ s desítkami let pedagogické praxe, lektorka tvůrčího psaní. Kromě jiného autorka několika středoškolských skript a odborné literatury. Redaktorka literární agentury MÁM TALENT.

Mgr. Jana Kindlová,

redaktorka literární agentury MÁM TALENT, dříve učitelka základní školy, poté redaktorka regionálního týdeníku a celostátního deníku. Nyní učitelka českého jazyka a literatury, dějepisu a základů společenských věd na čtyřletém gymnáziu.

Bc. Vladimír Meduna,

redaktor literární agentury MÁM TALENT, absolvoval bakalářské studium na filozofické fakultě Univerzity Pardubice. Zde absolvoval semináře tvůrčího psaní a ediční i nakladatelské práce pod vedením spisovatele Dr. Antonína Kudláče. Zkušenosti s redaktorskou prací získal mimo jiné v internetovém periodiku StudentPoint.cz. V literární agentuře působí jako redaktor od jejího vzniku.

Mgr. Jindřiška Mendózová,

scenáristka, dramaturgyně, spisovatelka. Autorka stovek televizních scénářů a několika knih pro dospívající. Za povídky pro děti a teenagery získala v minulých letech čestná uznání v USA. Tvůrčí psaní studovala na univerzitách v Barceloně (Španělsko) a v Guayaquilu (Ekvádor). Působí i jako pedagog v oboru scénáristiky, je také autorkou učebnice scénáristiky.

Anna Vrátná,

redaktorka literární agentury MÁM TALENT. Klavírní a pěvecká pedagožka v hudební škole. Literárně-scenáristické psaní studovala na Vyšší odborné škole publicistiky v Praze. Věnuje se rovněž tvorbě písňových textů. Anička je novou mladou krví do poroty naší literární soutěže.

Pořadatel soutěže:

NADAČNÍ FOND

GABR][ELIS

pod záštitou:

IVONY BŘEZINOVÉ

a

Národní knihovny České republiky

Národní knihovna
České republiky

NADAČNÍ FOND GABR] [ELIS

Fond byl založen v roce 2015 jako firemní nadační fond za účelem podpory aktivit neziskových organizací v České republice. Za cíl podpory si fond vytyčil **4 ZÁKLADNÍ PILÍŘE**, které se zaměřují na péči o osoby trpící Alzheimerovou chorobou, péči o fyzicky postižené osoby, péči o lokální kulturní památky a na vzdělávání mládeže. **VÝZNAMNÁ SPOLUPRÁCE** byla v tomto směru navázána s Alzheimer nadačním fondem a Centrem Paraple.

Fond také podporuje menší hudební soutěže a lekce pro děti a mládež. Nově podporuje mezinárodní projekt Trenggiling Conservation Program, který se zabývá ochranou ohrožených luskounů na Sumatře.

Ve spolupráci se svým patronem, spisovatelkou dětských knih Ivonou Březinovou, začal fond v rámci projektu **PSANÍ POMÁHÁ** pořádat literární talentovou soutěž pro děti a mládež, pro kterou získal významného partnera, Národní knihovnu České republiky.

ŠÍŘE PODPORY, zaměřená na více různorodých témat, je motivována snahou šíření informací, a tím i jistě osvěty o možnosti přispívat i formou malých finančních částek. **VIZE FONDU** proto hledí do delší budoucnosti, s cílem propojit silné partnery, ochotné se zapojit do společného úsilí a znásobit tak co nejvíce pozitivní dopad této charitativní aktivity.

ZÁKLADNÍ PRINCIP FINANCOVÁNÍ FONDU vychází ze spolupráce firem podnikajících v oboru reklamních propisek a nabízejících značku **PEN-MASTER**. Svoji obchodní činností napomáhají k vytváření zisku, z něhož jsou odváděny finanční prostředky na podporu cílů nadačního fondu a zároveň prostřednictvím svých distribučních sítí šíří informace o charitativních tématech.

CHCETE PODPOŘIT AKTIVITY FONDU?

Nakupujte reklamní propisky z nabídky PenMaster u našich partnerů. Jejich seznam najdete na www.psanipomaha.cz/podpora.

Více informací na
www.psanipomaha.cz

IVONA BŘEZINOVÁ

Původně vyučovala literaturu na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem, ale většinu svého profesního života je spisovatelkou na volné noze. Píše knihy především určené dětem a dospívajícím. Baví ji střídat nejrůznější žánry a hledá stále nové a nové náměty. Její knihy získaly řadu ocenění a jsou přeloženy do osmnácti jazyků. Během dvaceti let absolvovala Ivona Březinová víc než dva tisíce autorských čtení a besed, protože setkávání se čtenáři považuje za součást svého povolání. Je nositelkou Řádu rytířů krásného slova a patronkou Alzheimer nadačního fondu a Nadačního fondu Gabrielis.

Pro Nadační fond Gabrielis napsala v roce 2018 knihu pohádek *To si piš!*, kterou vydalo nakladatelství JaS. Z každé prodané knihy je věnováno 10 Kč do NF Gabrielis na podporu literárního talentu dětí a mládeže.

Další knihy najdete na
www.brezinova.cz

Národní knihovna
České republiky

Národní knihovna ČR je jednou z nejstarších českých veřejných knihoven. Má postavení státní příspěvkové organizace a jejím zřizovatelem je Ministerstvo kultury ČR. Zákon ji definuje jako knihovnu s univerzálním knihovním fondem a specializovanými fondy. Zajišťuje rovný přístup ke službám, jež poskytuje. Je centrem systému knihoven, vykonává koordinační, odborné, informační, vzdělávací, analytické, výzkumné, standardizační, metodické a poradenské činnosti.

Samostatnou součástí NK ČR je Slovanská knihovna s fondem odborné světové slavistické literatury, zejména historické, filologické a politologické a vybrané původní literární tvorby slovanských národů.

Historie Národní knihovny sahá do 14. století. Císař a král Karel IV. daroval v roce 1366 tehdy Pražské univerzitě prvních několik desítek rukopisů.

Národní knihovna ve svých sbírkách uchovává množství nesmírně vzácných rukopisů. Kodex vyšehradský je zřejmě nejvýznamnějším a nejcennějším rukopisem chovaným v České republice. Podle odborníků byl určen pro královskou korunovací Vratislava II. 15. června 1086. Někdy bývá řazen k českým korunovačním klenotům. Evangeliář vznikl v některém z bavorských klášterních skriptorií. Rukopis objednal pravděpodobně některý z českých benediktinských klášterů.

Národní knihovna se řadí mezi nejvýznamnější evropské i světové knihovny. Soubor historické a novodobé literatury obsahuje více než sedm milionů dokumentů s ročním přírůstkem 70 tisíc titulů. Informace o dokumentech jsou dnes zpřístupněny v elektronické podobě podle mezinárodních standardů, postupně jsou digitalizovány vzácné rukopisy a ohrožené tiskoviny. Ročně knihovnou projde přes půl milionu návštěvníků, včetně více než 25.000 registrovaných uživatelů.

V roce 2019 uzavřela Národní knihovna ČR s Nadačním fondem Gabrielis memorandum o spolupráci v oblasti rozvoje literární soutěže pro děti a mládež. Pro vyhlášení výsledků soutěže poskytla prostory Klementina a v úzkém týmu organizátorů pak její zástupci pomáhají s přípravou dalšího rozvoje soutěže.

Hlavní partneři:

ADORE|PEN
REKLAMNÍ PROPISKY

 Publicistika
Profesní škola médií

Odborný garant:

Společnost Adore s.r.o. působí na českém trhu s reklamními propiskami již od roku 2002, v průběhu let **se stala významným dodavatelem propisek** pro reklamní agentury a velkoobchody kancelářským zbožím. Obchodní politika je zaměřena pouze na spolupráci B2B s agenturními partnery, v rámci které je poskytována kompletní podpora prodeje v oblasti reklamních propisek.

V současné době zahrnuje nabídka **propisky od nejlevnějších** plastových, přes širokou nabídku kvalitních reklamních, **až po designové a značkové**. Pro náročnější zákazníky je v nabídce možnost individuálních Pantone barev, vlastních tvarů klipů (CLIP ART) nebo barevných kombinací u vybraných propisek.

Nabízené portfolio katalogových produktů je skladem v Praze, připravené k rychlému dodání zákazníkovi. Na skladové položky **nabízíme komplexní tiskové technologie**.

Péči o agenturní partnery zajišťují profesionální obchodní týmy s regionální působností.

Kompletní přehled reklamních propisek od Adore s.r.o., sdružený pod značkou **PenMaster**, naleznete v nabídce mnoha reklamních agentur v České republice. Katalog k nahlédnutí najdete na stránkách **www.penmaster.cz**.

Adore s.r.o. se zároveň hrdě hlásí k firemní zodpovědnosti. Proto byl, v rámci rozvoje podpory neziskového sektoru, založen Nadační fond Gabrielis, z kterého jsou transparentně podporovány vybrané neziskové projekty v ČR. Od roku 2018 byla také spuštěna literární soutěž pro mladé talenty Cena Ivony Březinové. Nejlepší texty pátého ročníku soutěže si máte možnost přečíst v tomto sborníku.

Pen
MASTER

Psaní
pomáhá

Neváhejte, pište s námi a pomáhejte tak s námi!

www.adorepen.cz

Nová i tradiční média jsou velké dobrodružství. Vynikají svou pestrostí, inovacemi a rychlým rozvojem.

Mladí lidé a dobrodružství k sobě patří již tradičně. Není proto divu, že se mnoho z nich touží stát **novinářem, reportérem, moderátorem, kameramanem, scenáristou, produkčním, marketérem, kreativcem nebo třeba tiskovým mluvčím**. Publicistika, profesní škola médií, nabízí cestu ke splnění tohoto snu. Již 25 let!

Studenti si pod vedením profesionálů trénují na vlastní kůži mnoho mediálních profesí. Již během studia tak poznají, **v čem jsou dobří, jaké mají talenty a kam je srdce táhne**.

Součástí projektové výuky jsou školní Televize dot, rádio VYŠŠÍ HLAS, e-magazín Generace20 a reklamní agentura PRO.motion, studenti tak mají možnost vyzkoušet si oslovovat široké publikum, zdokonalovat se a experimentovat. Svou kreativitu rozvíjí v ProStory pro tvůrčí psaní.

Nedílnou součástí studia jsou povinné praxe v redakcích a komunikačních agenturách. Absolventi školy mají mezi zaměstnavateli vynikající pověst a je o ně **dlouhodobě vysoký zájem**.

www.vosp.cz

Literární agentura MÁM TALENT byla založena v roce 2013 scenáristkou Markétou Dočekalovou jako pokračování stejnojmenného celonárodního projektu zaměřeného na vyhledávání literárních talentů (projekt byl zahájen v roce 2011). Od té doby bylo u českých nakladatelství v zastoupení agentury vydáno přes 60 knižních autorských prvotin a objeveno několik výrazných literárních talentů. Agentura spolupracuje s většinou českých nakladatelství. Autorům nabízí zdarma možnost publikovat texty na literárním portálu www.mamtalent.cz a také celou řadu služeb, počínaje odborným posouzením literárního textu, až po pomoc při vydání vlastní knihy. Od roku 2022 spolu s Podzimním knižním veletrhem v Havlíčkově Brodě pravidelně uděluje literární ocenění „Talent roku“. Pro Nadační fond Gabrielis agentura zajišťuje komplexní odborný servis pro literární soutěž Cena Ivony Březinové.

literární portál: www.mamtalent.cz

agentura: www.mam-talent.cz

Alespoň jednu knížku z nakladatelství Albatros měl ve své knihovně v dětství téměř každý Čech. Ale většina spíš dvě, tři, deset... Jak to víme tak jistě? Albatros totiž v roce 2019 oslavil už své 70. narozeniny. Prvních dvacet let své existence sice prožil pod názvem Státní nakladatelství dětské knihy (SNDK), ale od roku 1969 až do dnešních dnů nacházejí děti a jejich rodiče na obálkách a hřbetech knih známé logo s křídly – logo Albatrosu.

V současnosti patří nakladatelství Albatros do velkého nakladatelského domu Albatros Media a.s. a každoročně vypouští do regálů knihkupectví více než 150 knížek pro malé i ty trochu větší děti (přibližně do 12 let). Vydává pro české čtenáře příběhy Harryho Pottera z pera Joanne K. Rowlingové, knížky Astrid Lindgrenové, Heleny Zmatlíkové, Josteina Gaardera, Václava Čtvrťka či Arnolda Lobela... Vedle toho samozřejmě stále objevuje nové a nové české i zahraniční autory a ilustrátory, jako jsou například Radek Malý, Aneta Františka Holasová, Michaela Fišarová nebo Ivona Březinová.

www.albatrosmedia.cz

Rodinný fotografický atelier s kontinuální tradicí již od roku 1909. Hlavní zaměření je na klasickou produktovou a portrétní fotografii. Dále atelier poskytuje kompletní grafické, tiskové a marketingové služby pro své zákazníky.

www.atelierhavelka.cz

Tiskárna a vydavatelství Žaket disponuje ofsetovým i digitálním tiskem včetně plotru pro realizaci velkoformátových tisků. Mimo klasických tiskovin tiskne i mapy pro orientační běh a startovní čísla. Vydává mapy Prahy, autoatlasy ČR a na zakázku zpracovává mapy měst i další tematické mapy.

www.zaket.cz

ISBN 978-80-907713-4-5

© 2023 NADAČNÍ FOND GABRIELIS

WWW.PSANIPOMAHA.CZ